

NÜXÍRAÜXÜ GA POPERA GA CORÍTIUCÜÄX GA JAXÖGÜXÜTANÜWA NAMUXÜ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümxoxē ga jema
jaxögüxü ga Corítiuarü īānewa
jexmagüxü

1 1-2 Pa Chaueneēgü i Corítiucüäxgüx,
chama i Pauru rü namaā i taeneē i
Chótene nixī i pexcax tanaxümatüxü i
nhaā popera. Rü Tupana nixī ga choxü
jaxucü na Ngechuchu ja Cristu choxü
imuxü na duüxügümäa nüxü
chixuxüçax i norü ore. Pa Chaueneēgü
ja Tupanaärü Ixígüxe, pema rü marü
Tupanapexewa peixüüne jerü
Ngechuchu ja Cristu marü pexü
nixüünexēe. Rü Tupana rü marü pexü
nade na norü duüxügü peixígüxüçax
wüxigu namaā i guxüma i ngëma
duüxügü i guxüwama törü Cori ja
Ngechuchu ja Cristuxü icuaxüügüxü. Rü
nüma ja Ngechuchu ja törü Cori ixicü,
rü ngëma duüxügürü Cori ta nixī. ³Rü
chanaxwaxe ja Tanatü ja Tupana rü
törü Cori ja Ngechuchu ja Cristu
poraäcü pexü narüngüxēe rü pexü
nataäexēe.

Tupana tükü narüngüxēe erü
Cristuarü duüxügü tixigü

⁴⁻⁵Rü guxüguma pexcax Tupanana
moxē chaxä, jerü Ngechuchu ja
Cristugagu Tupana poraäcü pexü
narüngüxēe, rü pexna nanamu ga Naäe i
Üünexü na guxügutáma pemaä
inaxäüxüçax. Rü jima Cristugagu pexü
nanatauxchaxēe na nüxü peixuxüçax i
norü ore, rü pexna nanaxä i cuax na
meä ngëma orexü pecuáxüçax. ⁶Rü
jemaäcü ga jexguma nüxü pexñüegü ga
jema ore ga Cristuchiga rü aixcuma
pejaxögü. ⁷Rü ngëmacax i nhuxma na
ípenanguxéexü na wena táxarü núma
naxüxü ja törü Cori ja Ngechuchu ja
Cristu, rü Tupana pexna nanaxä i taxü i
cuax na taxüüma pexü taxuxüçax na
naxcax pemaxëxü. ⁸Rü ngëmaäcü tá
pexna nadau ja Tupana nhuxmatáta
nagú i naäne, rü guxügutáma pexü
naporaexēe na aixcuma
pejaxögüamaxüçax rü naxcax
pemaxëxüçax, na taxüema chixexümaä

pexű ixugüxűcax i ngëguma wenaxărű númera naxüxgu ja törü Cori ja Ngechuchu ja Cristu. ⁹Rü Tupana rü guxüguma najanguxéē i norü uneta. Rü númera nixi ga pexű jadexechixű na aixcuma Nane ja törü Cori ja Ngechuchu ja Cristumücügi peixigüxűcax.

Nügü nitoge ga jaxögüxű

¹⁰Pa Chaueneégüx, törü Cori ja Ngechuchu ja Cristuégagu pexű chacaxű na wüxigu pegümaā perüxñüexű rü tama pegü peitojexűcax. Rü name nixi i aixcuma pegü pengechaägü rü aixcuma wüxitama perüxñü i peäewa. ¹¹Pa Chaueneégüx, pemaā nüxü chixu i ngëma ore, jerü Cróetanüxütanüwa nüxü chacuáchiga ga pegümaā na penuexű, rü tama aixcuma wüxigu na perüxñüexű. ¹²Rü pemaā nüxü chixu i ngëma erü nhuxre i pema rü:

“Chama rü Pauruwe charüxű”, nhaperügügi. Rü totege rü:

“Chama rü Aporuwe charüxű”, nhaperügügi. Rü totege rü:

“Chama rü Pedruwe charüxű”, nhaperügügi. Rü totege rü:

“Chama rü Cristuwe charüxű”, nhaperügügi. ¹³¿Rü nhuxacü nixi i ngëma? ¿Pexcax rü Cristu rü marü nijauxje? ¿Exna pema nüxü pecuaxgu rü chama i Pauru chiixű ga curuchawa pexcax chipotaxű rü chajuxű? ¿Rü exna pema nüxü pecuaxgu rü chauégagu jiixű ga ípebaixű? ¹⁴Rü Tupanana moxë chaxă, jerü taxúema pexű íchabaiüxéē ga pemax. Rü Crispu rü Gajuxicatama nixi ga íchabaiüxéēxű. ¹⁵Rü ngëmacax

taxucürüwa texé tügü tixu na chauégagu ítabaixexű. ¹⁶Rü jemáacü aixcuma íchanabaiüxéē ga Estéfanatanüxügi ta, notürü chauxcax rü taxúema ga totege tüxü íchabaiüxéē. ¹⁷Jerü númera ga Cristu rü tama choxü namu ga duüxügüxű na íchabaiüxéēxűcax, notürü choxü namu na duüxügümaā nüxü chixuxűcax i norü ore i mexű i tüxü maxëxexű. Rü nanaxwaxe i tauxchaxű i oremaā nüxü chixu i ngëma ore. Ertü ngëguma chi nhama nüxü cuaxüchixürü nüxü chixuxgu i ngëma ore, rü ngürüächi i duüxügi rü tá chaguama narüxñü rü tá nüxü inajarüngümaē na Cristu jiixű ga tüxü maxëxexüci ga jexguma curuchagu najuxgux.

Cristuwa nixi ga Tupana inawéxű ga norü pora rü norü cuax

¹⁸Rü ngëma ore na nhuxacü törü pecaducax curuchagu najuxű ga Cristu, rü wüxi i notüçaxmamare nixi naxcax i ngëma duüxügi i pocuwa ixű. Notürü jixema na Tupana tüxü maxëxexű, rü nüxü tacuax na ngëma ore rü Tupanäärü pora jiixű. ¹⁹Erü norü ore i ümatüxüwa rü nhanagürü ga Tupana:

“Rü tá ichajanaxoxeē i guxüma i norü cuax i ngëma duüxügi i nüxü cuaxüchixű. Rü tá nüxü chaxo i ngëma duüxügürü cuax”,

nhanagürü. ²⁰Rü nhuxmax, Pa Chaueneégüx, ¿Tupanapexewa rü tacüwa namexű i ngëma duüxügi i poraäcü nüxü cuaxüchixű? ¿Rü tacüwa namexű i ngëma duüxügi i Muïsé ümatüxü i mugüwa nguxëetaegüxű?

ꝑRü tacüwa namexū i ngēma duūxūgū i meā nūxū cuaxgūxū i nhama i naāneārū cuáchigagu na jadexagūxū? Erü guxūma i ngēma cuax i duūxūgū nagu rüxiñüexū rü Tupanacäx rü taxuwama name.

²¹Notürü nüma ja Tupana ja guxūxūma cuácü, rü tama nanaxwaxe na nhama i naānecüāx i duūxūgūarü cuágagu na jiixū i naxūtawa nangugūxū i nūmagü. Notürü nanaxwaxe na ngēma norü ore i mexügagu na jiixū i namaxēexēäxū i ngēma duūxūgū i jaxögūxū woo togucax rü noticäxmamare jixígu i ngēma ore. ²²Ngēma Judéugü rü nūxū nadaugüchaū i cuaxruūgū i Tupanaärü poramaä üxū na ngēmawa nūxū nacuaxgūxūcax na aixcumá jiixū i ngēma ore i nūxū ixugüxū. Rü ngēma Gregugü rü naxcax nadaugü i nhama i naāneārū cuax na meā nūxū nacuaxgūxūcax. ²³Notürü ngēma ore i toma nūxū tixuxū, rü Cristu ga curuchawa ipotacüchiga nixī. Rü ngēma ore rü naāewa nangux i Judéugü. Rü ngēma duūxūgū i tama Judéugü ixígüxūcax rü wüxi i noticäxmamare nixī. ²⁴Notürü ngēma duūxūgū i Tupana idexechixū i Judéugü rü exna tama Judéugü ixígüxū rü ngēma duūxūgūcax rü Cristuwa nixī ga Tupana inawéxū ga norü pora rü norü cuax.

²⁵Rü jema Tupana üxū ga jexguma najuxgu ga Cristu rü muxüma i duūxūgūcax rü wüxi i ngēäemarexürüü nixī. Notürü ngēma Tupana nagu rüxiñüxū rü guxūma i nhama i naānecüāx i duūxūgūarü cuaxarü jexera nixī. Rü jexguma curuchagu najuxgu ga Cristu rü muxüma ga duūxūgūcax rü natura ga Tupana ga jexguma. Notürü jexguma nixī ga inawéäxū ga nhuxäcü

guxū i duūxūgūarü jexera na naporaxüchixū. ²⁶Pa Chaueneegüx, name nixī i nagu perüxiñüe na nhuxäcü Tupana pexü idexechixū na norü duūxūgū peixígüxūcax. Rü noxretama peixígü na nūxū pecuaxüchixū ega duūxūgū pexü ngugügu, rü noxretama peixígü na äëxgacügū peixígüxū, rü noxretama peixígü i ngēma itaarü dïëruåxütanüxū peixígüxū. Notürü woo ngēmaäcü peixígügu rü Tupana rü pexü nidexechi na norü duūxūgū peixígüxūcax. ²⁷Rü Tupana najadexechi ga jema duūxūgū ga togü ga duūxūgū nūxū ixuxgu rü taxuüma icuáxū. Rü jemaäcü nanaxü ga Tupana na naxaneexēäxūcax i ngēma duūxūgū i nūxū icuaxüchixū. Rü Tupana najadexechi ga jema duūxūgū ga togü nūxū ixuxgu rü turaexū. Rü jemaäcü nanaxü ga Tupana na naxaneexēäxūcax i ngēma duūxūgū i poraexū. ²⁸Rü Tupana najadexechi ga jema duūxūgū ga togü nūxū oexū, rü nhama i naānewa taxuüma ixígüxū. Rü jemaäcü nanaxü ga Tupana na taxuüma jixígüxūcax i ngēma duūxūgū i tacü ixígüxū. ²⁹Rü ngēmacax taxucürüwama texé tügü ticuaxüü i Tupanapexewa. ³⁰Rü nümatama ga Tupana nixī ga Ngechuchu ja Cristuarü duūxūgūxū pexü jaxígüxēexū. Rü tatanüwa nanamu ga Cristu na nüma tükna naxäaxücax i cuax i aixcumá ixixū, rü pecaduwa tükü ínanguxüxēexücax. Rü nüma ja Cristu nixī i tükü namaxēexēxū rü tükü jamexēexüxū na aixcumá ixüünexücax i napexewa ja Tupana. ³¹Rü ngēmacax i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nhanagürü:

“Rü ngēguma texé tūgū
icuqxūūchaāgu rü name nixī i
tórü Corixū tikuqxū, erü nūma
nixī i tūxū nangūxēēxū”,
nhanagürü.

Cristu ga curuchawa ipotacüchiga

2 ¹Pa Chaueneēgxü, jexguma noxri petanüwa chaxūxgu na pemaā nūxū chixuxūcax ga Tupanaārü ore i aixcuma ixīxū i Cristuchiga, rü tama nhama nūxū cuaxūchixūrūūācuma pemaā chidexa, rü tama ore ga guxchaxūmaa nixī ga pemaā nūxū chixuxū. ²Jerü jexguma petanüwa chajexmagu, rü Cristuchigaxūxīcatama pemaā chixu. Rü taxuūma ga tacü ga togu charūxīnū. Rü jemaācü Ngechuchu ja Cristu ga curuchawa ipotaciuguxicatama nixī ga charūxīnūxū. ³Rü jexguma petanüwa chaxūxgu rü chauxcax rü nataxuma ga chorü pora, rü chorü muūmaa pepexewa chidurux. ⁴Rü jexguma pemaā chidexagu rü pemaā nūxū chixuxgu ga Tupanaārü ore, rü tama nhama nūxū cuaxūchixūrūūācuma pemaā nūxū chixu na jemaācü pexū chanangúchaūxēēxūcax na pejaxōgūxūcax. Notürü Tupanaāē i Üünexūārü ngūxēēmaa rü Tupanaārü poramaā nixī ga pexū chanangúchaūxēēxū. ⁵Rü jemaācü Tupanaārü poramaā pemaā nūxū chixu ga jema ore na Tupanagagu jiixū na nūxū pejaxōgūxū, rü tama nhama i naānecūqax i duūxūgiārū cuágagu na jiixū.

Tupana rü Naāē i Üünexūwa nügū tūxū nacuqxē

⁶Notürü pemaā nūxū chixu, rü ngēguma natanüwa changēxmagu i

ngēma duūxūgū i marü meāma jaxōgūxū, rü ngēguma nixī i chanangúexēēxū i ngēma aixcuma taxū i cuax i maxū i üünexūchiga ixīxū.

Notürü ngēma cuax rü tama nhama i naānnewa ne naxū, rü bai i nhama i naānēärü äēxgacügū i paxa tá ijärüxoxtüwa ne naxū. ⁷Notürü ngēma cuax rü Tupanawa nixī i ne naxūxū. Rü ngēma cuax nixī ga noxri taūta naāne üxgu Tupanaxīcatama nūxū cuáxū ga na nhuxäcü tá tūxna naxāxāxū i maxū i taguma gúxū. ⁸Notürü jema Tupana nagu rüxiñüxū, rü taxuūma ga nhama ga naānecūqax ga äēxgacü nūxū nacuqx. Jerü jexguma chi aixcuma nūxū nacuqxgūga jema Tupana nagu rüxiñüxū rü tau chima curuchawa najapotagü ga guma mecü ja tórü Cori. ⁹Notürü jema Tupanaārü ore i ümatüxū nūxū ixuxūrūūācü nangupetü. Erü norü orewa rü nhanagürü:

“Rü ngēma duūxūgū i Tupanaxū ngechaāgūxūcax, rü nūma nanamexēē i tacü i taxuéma nūxū dauxū, rü taguma texé nūxū ñüxū, rü bai i texé nagu rüxiñüxū”,

nhanagürü i norü orewa. ¹⁰Rü ngēma Tupana mexēēxū nacaxcax i ngēma duūxūgū i nūxū ngechaāgūxū, rü nhuxma rü tūxū nūxū nacuaxēē i ngēma, jerü nūma nanamu ga Naāē i Üünexū na taxcax nangoxēēāxūcax. Rü ngēma Naāē i Üünexū rü guxūxūma nacuqx, rü aixrūxū i ngēma Tupanaxīcatama nūxū cuáxū rü ta nūxū nacuqx. ¹¹Rü duūxūgūtānūwa rü ¿texé nūxū tacuqx na tacügu naxīnūxū ja wüxi ja jatü? Rü naānēxīcatama nixī i nūxū cuáxū i ngēma

nagu naxinüxü i ngëma jatü. Rü ngëgxumarüü ta Tupanaäe i Üünexüxícatama nixi i nüxü cuáxü na tacügu naxmüxü ja Tupana. ¹²Rü jixema rü tama nhama i naänecüäx i naäe nixi i ijauxgüxü. Notürü Naäe i Üünexü ga Tupana núma muxü nixi ga ijauxgüxü, na aixcuma nüxü icuáxüçax i guxüma i ngëma mexügü ga Tupana norü ngechaümaä tuxna ämarexü. ¹³Rü nhuxma na pemaä nüxü tixuxü i ngëmachiga, rü Tupanaäe i Üünexü toxna äxü i oremaä nixi i pemaä nüxü tixuxü. Rü tama ore i torü cuaxwa tajaxuxümaä nixi i pemaä nüxü tixuxü. Rü ngëmaäcü nüxü tixu i Tupanaäe i Üünexüärü ore namaä i ngëma duüxügü i aixcuma Tupanaäe nawa ngëxmagüxü. ¹⁴Rü texé ja tama Tupanaäe i Üünexü tümawa ngëxmaxë, rü taxucürüwa tanajaxu i ngëma Tupanaäe i Üünexü tükü nguxéexü, erü tümacax ja jíxema duüxë rü notüçaxmamare nixi. Rü tama nüxü tacuaxéga erü jíxema Tupanaäe i Üünexü tümawa ngëxmaxëxícatama tixi ja nüxü cuáxe na tanangugüxü na nhuxü nhaxüchiga jiixü i ngëma Tupanaäe i Üünexü tükü nguxéexü. ¹⁵Rü jíxema duüxë ja Tupanaäe i Üünexü tümawa ngëxmaxë, rü meä tanangugü i guxüma. Notürü ngëma togü i duüxügü i tama Tupanaxü cuaxgüxü, rü taxucürüwama tümaärü maxüxü nangugü ja jíxema duüxë ja aixcuma Tupanaäe tümawa ngëxmaxë. ¹⁶Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nhanagürü:

“¿Texé nüxü tacuax na tacügu
naxinüxü ja törü Cori? ¿Rü texé
nüxü tacuax na Tupanaxü
taxucuxéexü?”

nhanagürü. Notürü jixema nixi i aixcuma nüxü icuáxü i ngëma Cristu nagu rüxínüxü.

Pauru rü Aporu rü wüxigu
Tupanaäxü napuracüe

3 ¹Pa Chaueneëgüx, jexguma noxri petanüwa changuxgu, rü taxucürüwa ngëma duüxügü i Tupanaäe nawa ngëxmaxümaä chidexagurüüäcüma pemaä chidexa. Notürü nhama i naänecüäx i tama Tupanaxü cuaxgüxümaä chidexagurüü nixi ga pemaä chidexaxü. Jerü pema rü jexwacax, pejaxögü ga jexguma, rü jemacax jexwacax jaxögüxümaä chidexagurüüäcüma pemaä nüxü chixu ga Cristuchiga. ²⁻³Rü tauxchaxü ga oremaä pexü changúexëe, ngëgxumarüü i wüxi i öxchana ega noxri nabuxgu rü naëgenenixü ja tauxchaäcü jaxaxüne nüxna taxä. Rü jemaäcü tauxchaxü ga oremaä pemaä nüxü chixu ga Tupanaärü ore ga noxrix, jerü taxucürüwa nüxü pecuaxéga ga Tupanaärü ore ga guxchaxü. Rü nhuxma rü ta tama nüxü pecuaxéga i Tupanaärü ore i guxchaxü, erü nhama tama jaxögüxü i duüxügürüütama pemaxë. Rü dúcax, ngëgxuma nhuxma rü ta peixauxächiwaxegu rü pegümaä penuëgu, rü ngëmawa nangox na ngëma tama jaxögüxürüütama nagu pertüxínüexü rü nhama i naänecüäxrüütama na pemaxëxü. ⁴Rü ngëgxuma petanüwa wüxie nhagügu rü:

“Chama rü Pauruwe charüxü”,
nhagügu, rü toteg rü:
“Chama rü Aporuwe charüxü”,
nhagügu, rü ngëmawa nüxü tacuax na

ngēma duūxügü i tama
 jaxögüxüütama na pemaxëxü. ⁵Rü
 ngēxguma meā nagu rüxñüegu, ¿rü tacü
 chixí i chama i Paurux? rü ¿tacü nixí i
 nüma i Aporux? Toma rü Tupanaärü
 duūxügümare tixígü, rü togagu nixí ga
 nüxü pejaxögüxü ga törü Cori ja
 Ngechuchu. Rü wüxicigü ga toma rü
 tanaxü ga jema puracü ga törü Cori
 toxna äxü. ⁶Rü chauxütawa nixí ga nüxü
 pexñüexü rü pejaxögüxü ga Tupanaärü
 ore ga noxrix, rü Aporu nixí ga pexü
 rüngüxéecü na jexeraäcü meā
 pejaxögüxü ga jema ore. Notürü Tupana
 nixí ga pexna naxäcü ga maxü. ⁷Rü
 ngēmacax woo jíxema tüxira
 duūxügümäa nüxü ixuge i Tupanaärü
 ore rü woo jíxema wixwena jexeraäcü
 duūxügüxü ngúexéexë, rü taxuüma
 tixígü. Notürü Tupana nixí ja guxüma
 ucü, erü nüma nixí i duūxügüxü
 namaxéexéexü. ⁸Rü ngēmaäcü ja jíxema
 tüxira duūxügümäa nüxü ixuge i
 Tupanaärü ore, rü jíxema wixwena
 jexeraäcü duūxügüxü ngúexéexë rü
 tawüxicumare i ngēma puracüwa.
 Notürü Tupana rü tá tüxü nanaxütanü i
 tümaärü puracü ja wüxicigü
 ngēxgumarüü na nhuxäcü nüxü
 tapuracüexü. ⁹Rü ngēmaäcü i chama i
 Pauru rü taeneë ja Aporu rü wüxicu
 Tupanaäxü tapuracüie. Rü ngēmaäcü nixí
 i petanüwa napuracüxü ja Tupana. Rü
 perü maxüwa nixí i napuracüxü na
 nüma nanaxwaxexüäcüma peixígüxüçax.
¹⁰Rü chama nixí ga Tupana choxü muxü
 na chaxira pemaä nüxü chixuxüçax ga
 Cristuchiga. Rü togü nixí ga chawena
 jexeraäcü pexü ngúexéexü. Notürü
 guxäma ja texé ja naxüxe i nhaä puracü

rü tanaxwaxe i taxuäe na meä
 tanaxüxüçax. ¹¹Rü nhaä puracü rü
 Ngechuchu ja Cristuwa nixí ga
 inaxtigüxü, rü ngēmacax taxucürüwama
 texé tajangucuchixëe i to i tüxü
 maxexëexü. ¹²Rü nhuxma na norü
 puracü ixüxü i wüxicigü i jíxema, rü
 tanaxwaxe i taxuäe na aixcuma meä
 naxüxü i ngēma. Erü jíxema aixcuma
 meä naxüxe i norü puracü, rü nhama
 wüxi i ipataarü üruü i uirumü rü
 díferumü rü nuta i mexéchixümaä
 üpataxüü tixí. Notürü jíxema tama
 aixcuma meä naxüxe i ngēma Cristuarü
 puracü rü nhama ipataarü üruü i
 chixexü i naï rü naixåtü rü
 dexnemenäxämaremaä üpataxüü tixí.
¹³Notürü ngēxguma naguxgu i naäne, rü
 tá nangox na nhuxäcü naxüäxü i
 Tupanaärü puracü i wüxicigü i duūxü.
 Erü ngēma ngunexügu rü tá nangëxma
 ja üxü ja taxüchine. Rü nhama tacü
 üxüwa figuxüü tá nixí i Tupana nüxü
 na üxü i wüxicigü i duūxüärü puracü
 na nüxü nacuáxüçax ngoxi aixcuma
 name rü exna tama. ¹⁴Rü jíxema
 aixcuma meä naxüxe i Cristuarü puracü,
 rü jima ipata ja taixüne ja tama üxümaä
 ixaxünerüü tá nixí i ngēma tümaärü
 puracü. Rü tá Tupanaxütawa tanajaxu i
 tümaärü natanü naxcax i ngēma taxüxü.
¹⁵Notürü jíxema tama aixcuma meä
 naxüxe i ngēma puracü, rü jima ipata ja
 tama taixüne ja üxümaä ixaxünerüü tá
 nixí i ngēma tümaärü puracü. Rü tá
 ngëxma inajarüxonare i guxüma i
 ngēma taxüxü. Rü tuxicatama
 tåixütmá tixa nhama wüxi i duūxü i
 üxüemawa ijagoxfüü. ¹⁶¿Tama exna
 nüxü pecuax i pema rü Tupanapata na

peixígüxű, rü Tupanaäe i Üünexű rü petanüwa na namaxüxű? ¹⁷Rü ngëxguma texé pexű chixetanüxëēgu, rü Tupana tá tüxű napocu, erü Tupanapata ja nawa namaxüne rü naxüüne. Rü pematama nixí ja jima Tupanapata na peixígüxű. ¹⁸Tama name i texé tügütama tawomüxëē. Rü ngëxguma petanüwa texé tügugu rüxínügu na wüxi i duüxű i nüxű cuáxe na tiixű i nhama i nañnewa, rü name nixí i nhama taxuüma tacuáxürüü tügü tixixëē. Rü ngëxguma tá nixí i wüxi i duüxű i aixcuma nüxű cuáxe tá tiixű. ¹⁹Erü nhama i nañearü cuqx rü wüxi i ngëäemarexű nixí i Tupanacax. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nhanagürü:

“Rü ngëma duüxügü i nügugu
rüxínüexű na nüxű
cuaxüchigüxű jiixű, rü norü
cuaxgutama ínanatüexëē ja
Tupana”,

nhanagürü. ²⁰Rü ngëma ore rü
nhanagürü ta:

“Törü Cori ja Tupana rü nüxű
nacuqx na taxuwama namexű i
ngëma nagu naxinüexű i ngëma
duüxügü i nüxű icuaxüchixű”,
nhanagürü. ²¹Rü ngëmacax tama name
na texé tügü icuaxüüxű na tacü rü
jatüarü nguxëetaewe na tarüxüxüçax.
Erü Tupana rü marü pexna nanaxä i
guxüma na pexrü jiixüçax. ²²Rü
ngëmacax i chama i Pauru, rü taeneë ja
Aporu, rü taeneë ja Pedru, rü nhama i
naâne, rü torü maxü, rü torü ju, rü
nhamatama i ngunexű, rü moxtüärü
ngunexű, rü guxüma i ngëma rü pexrü
nixí. ²³Rü pematama rü Cristuarü
peixígü. Rü Cristu rü Tupanaärü nixí.

Jema ngúexügü ga Ngechuchu imugüxüärü puracüchiga

4 ¹Rü ngëmacax tanaxwaxe i tomaä nagu perüxinüë na Cristuarü puracütanüxümare na tixígüxű. Rü nüma nixí i toxü namuxű na pexű tangúexëexüçax ga jema ore ga noxri Tupanaxicatama nüxű cuáxű. ²Rü ngëxguma texé tacü rü puracü tüxű üxëëgu, rü tanaxwaxe i aixcuma tajanguxëē i ngëma puracü i tüxna taxâxű na ngëmaäcü inawéxüçax na aixcuma wüxi i duüxű i mexü ixixű. ³Rü ngëmacax i nhuxma na meä chajanguxëchaüxű i ngëma puracü i Tupana choxna äxű, rü taxuüçaxma chaugüçax chaxoegaäe ega woo choxna pecagu rü exna tacü rü äëxgacügü choxna caxgu naxcax i ngëma puracü i chaxüxű. Rü woo i chamatama rü taxuxüçaxma íchicuax na ngextá chixri chanaxüxű i ngëma puracü. ⁴Notürü nhuxma na chamatama nagu charüxinüxű na nataxuüma i chorü chixexű i Tupanapexewa, rü tama ngëmacax Tupana choxü nadau na changearü pecaduåxű. Erü nümatama ja törü Cori ja Tupana nixí i aixcuma choxü nacuhaarü maxüåxű. ⁵Rü ngëmacax tama name na texéxű pengugüarü maxüåxű naxüpa na nüma naxüxű ja törü Cori. Notürü name nixí i meä nüxű ipenanguxëë, erü nüma tá nixí i nangoxëëäxű i guxüma i ngëma nhuxma icüxű rü guxüma i ngëma duüxügü naäewa nagu rüxínüexű. Rü ngëxguma tá nixí ja Tupana i tümamaä nataäexű ja wüxichigü ja jíxema aixcuma mexü ügüxe. ⁶Pa Chaueneegüx,

perü mexūcax nixī i pemaā nüxū tixuxū i ngēma ore na nhuxācū Tupana naxwaxexū na pemaxēxū. Rü chama rü Aporu nixī i perü cuaxruūgū tixīgūxū na towa pengúexū na Tupanaārū ore pemaā nüxū ixuxrūrū penaxxū. Rü ngēmacax tama name na wüxi i perü nguxēētaexūmaā petaāēgūxū rü to rü nüxū pexoexū. ⁷Rü nhuxma rü pexna chaca, ¿rū texé tixī ja jíxema togüarū jexera pexū ixixēēx? ⁸Rü tacū rü cuax i pexū ngēmaxū i tama Tupana nügūchiga pexna ãxū? Rü nhuxma na nüma pexna naxāāxū i ngēma cuax ¿rū tūxcū pegü peicuaxüūgū nhama pematama perü poramaā penajaxuxrūrū? ⁹Rü pegügu perüxīnūegu rü aixcuma marū meāma Tupanaxū peicuaxuchi rü marū pexū nangēxma i guxūma i tacū i penaxwaxexū na naxūtawa pengugüxūcax. Rü pegügu perüxīnūegu rü aëxgacügū i taxrūrū peixigū rü taxuūma i toxūtawa penaxwaxe i nhuxmax. ¹⁰Chierū aixcuma Tupanapexewa aëxgacügū peixigügu na toma rü ta wüxigu pemaā aëxgacügū na tixīgūxūcax! ¹¹Rü toma na Ngechuchu toxū imugüxū, rü chauxcax rü wixwe toxū nawogü ja Tupana. Rü nhama pocuexū i juewa ixürūrū tixīgū. Rü nhama wüxi i tacū i nüxū nacugüexrūrū tixīgū i napexewa i Tupanaārū orearü ngeruūgū i dauxūcūjāx, rü napexewa i nhama i naānecūjāx i duūxügū, rü napexewa i guxūma i tacū i Tupana üxū. ¹²Rü nhuxma na Cristuwe tarüxīxū, rü ngēmacax taxuūma icuáxū toxū nawogü i duūxügū, notürü i pema rü pegügu perüxīnūegu rü guxūxūma pecuax i

Cristuchiga. Toma nüxū tacuax na duūxügüpexewa taturaexū, notürü i pema rü pegügu perüxīnūe na aixcuma peporaexū. Rü duūxügū toxū naxo, notürü pexū nangechaūgū. ¹³Rü nhuxma rü ta tama inajacuax na ngúxū tingegüxū, erü nhuxma rü ta taija toxū nangux, rü tiawae, rü tangexchiru. Rü duūxügū rü chixri tomaā nachopetū, rü tangepata. ¹⁴Rü tipae na jeūcürü toxmexmaā tapuracüeechaxū. Rü duūxügū rü tacū tomaā nixugüe, notürü i toma rü mexū i oremaā tanangāxügū. Rü towe ningēxūtanü, notürü jaxna namaā taxīnūe. ¹⁵Rü chixexūmaā tochiga nidexagü, notürü i toma rü meā nachiga tidexagü. Rü nhama guxchirexū nadaugüxūrūūācuma tomaā namaxē, rü nhama i duūxügū i taxuwama mexūrūrū tomaā nixīgū. Rü nhuxma rü ta rü ngēmaācū tomaā namaxē. ¹⁶Tama pexcax chanaxümatü i nhaā popera na pexū chaxānēēxēxūcax. Notürü pexcax chanaxümatü na pexū chixucyxēgūxūcax chauxacügūxūchirü, erü pexū changechaū. ¹⁷Erü woo nangēxmagu i muxūma i perü nguxēēruūgū i Cristuchiga pexū ngúxēēxū, notürü chaxicatama nixī i penatü chiixū ga Cristuxū na pejaxuxüwa. Jerü chauxūtawa nixī ga noxri ga penajaxuxū ga Ngechuchu ja Cristuarü ore i tūxū maxēxēxū. Rü ngēmacax chaxicatama nixī i penatü chiixū i perü ówa. ¹⁸Rü ngēmacax pexū chacaaxū na chama chamaxūxūācuma meā na pemaxēxūcax. ¹⁹Rü ngēmacax pexūtawa chanamu ja Timúteu ja poraācū nüxū changechaūcū ja chaune ixicū i tórū Coriarü orewa. Rü nüma rü

aixcuma meā najanguxēē i guxūma i ngēma nawa chanamuxū. Rü nūma tá pexna nūxū nacuqxāchixēē na nhuxācū Ngechuchu ja Cristu naxwaxexüācūma meā chamaxūxū ngēma guxūnema ja tupauca i íchixugüxūwa chanangúexēexürū. ¹⁸Rü nhuxre i pemagü rü pegü peicuqxüügü, erü nagu perüxīnūe na tāxūtámá pexütawa íchajadauxū. ¹⁹Notürü ngēxguma nanaxwaxegu ja törü Cori, rü paxá tá ngēma chaxū na pexü íchajadauxūcax. Rü ngēxguma rü tá chamaxūchi nūxū chadau ngoxi aixcuma nūxū nangēxma i Tupanaärü pora rü exna nidexagümare i ngēma duüxügü i nügü icuaxüügüxū. ²⁰Erü Tupana äexgacü ijíixüwa rü tama dexagümare nixī notürü ngēma nangēxma i pora. ²¹¿Rü nhuxma rü tacü exna nixī i penaxwaxexü i pemagü? ¿Penaxwaxe na pexü chingagüxū i ngēxguma ngēma changuxgu, rü exna penaxwaxe na pexü changechaüäcūma rü pemaā chamecümaäcūma pexü na íchajadauxū?

Duüxügü i chixri maxëxüchiga

5 ¹Rü duüxügü nūxū nixugügi rü wüxi i jatü i petanüwa rü naërtücümaätama naxämäx. Rü ngēma nixī i pecadu i poraäcū chixexüchixū, erü woo ngēma duüxügü i tama jaxögxüxtanüwa rü tama ngēmaäcū nangupetü. ²¿Rü nhuxäcü i pema i ngēxguma i pegü peicuqxüügüamäxü? Rü narümemaé chi nixī na poraäcü pengechaügüxü. Rü ngēma jatü i ngēma chixexü üxü rü name nixī na ípenamuxüchixū i petanüwa. ³Rü woo tama petanüwa changëxmagu i chamax,

notürü guxūguma pegu charüxñü. Rü nhama pexütawa changëxmaxüü rü törü Cori ja Ngechuchu ja Cristuégagu pemaā nūxū chixu na tacü tá namaā pexüxü i ngēma duüxü. ⁴Rü name nixī i törü Cori ja Ngechuchu ja Cristuégagu pengutaquexegü. Rü nūma ja törü Cori ja Ngechuchu rü tá napetanügu na pexü naporaexëexüçax. Rü chama rü tá pexna chacuqxächi i chorü jumuxëwa. ⁵Rü ngēma norü pocu i tá nūxna pexäxü i ngēma jatü, rü ngēma tá nixī na ípenamuxüchixū i petanüwa na Chataná ngúxū nūxū ingexëexüçax. Rü ngēmaäcū tá inajarüxo i naxüneärü ngúchaü i chixexü, notürü naäe rü tá namaxü i ngēxguma wena núma naxüxgu ja törü Cori ja Ngechuchu. ⁶¡Rü tama name i pema rü pegü peicuqxüü naxcax i ngēma pexüxü! ¿Tama exna nūxū pecuax i ngēma ore i nhaxü:

“Wüxi i íraxü i pöüärü puxëerüü rü taxüma i pöüchara nipuxëe”, nhaxü? ⁷Rü ngëmacax name nixī i nūxū perüxoe i guxūma i nuxcümaxüü i pecüma i pexü chixexëexü. Rü ngēxguma ngēmaäcū penaxüxgu, rü nhama ngexwacaxüü i pöü i ngearü puxëerüüxü i Üpetüchigaarü petawa ingöxüü rü tá peime. Rü nhuxma i pema rü aixcuma ngexwacaxüü i duüxügü peixigü, jerü Cristu rü nhama wüxi i carnerurüü marü tachicüü törü pecaducax naju. ⁸Rü ngëmacax name nixī i nūxū tarüxoe i nuxcümaxüü i tacüma i chixexügü rü aixcuma Tupanagu tarüxñüe rü meā naxcax tamaxë, erü ngexwacaxüü i norü duüxügü tixigü. ⁹Nüxiraüxü ga

chorü poperawa rü pemaä nüxü chixu na tama natanügu pexägüxü i ngëma duüxügü i naï i ngemaä naxüneärü ngúchaü ügüxü. ¹⁰Notürü na jema nhachaxü pexü, rü tama pemaä nüxü chixu na nüxna

peixigachitanüxüchixü i ngëma duüxügü i tama jaxögxü i naï i ngemaä maxëmarexü, rü exna ngëma duüxügü i guxüma i tacü nüguna nuächigüchaügxü, rü exna ngítaagxü, rü exna ngëma duüxügü i tupananetachicünaxäxü icuaxüügxü. Erü ngëxguma chi naxchaxwa ípechoxü i ngëma duüxügü, rü chi taxucürüwa i nhama i naänewa pengëxmagü. ¹¹Notürü jexguma pemaä nüxü chixuxgu na tama natanügu pexägüxü i ngëma duüxügü i chixri maxëxü, rü nachiga chidexa i ngëma duüxügü i nügü ixugüxü na peeneëgü i jaxögxü na jixigüxü notürü naï i ngemaä maxë, rü exna aüexü, rü exna tupananetachicünaxäxü icuaxüügxü, rü exna oregütaaxgxü, rü exna ngäxewäxegüxü, rü exna ngítaagxü. Rü ngëma duüxügü nixi i pemaä nüxü chixuxü na tama namexü na natanügu pexägüxü rü bai i namaä na pechibüexü. ¹²⁻¹³Erü tama chaxmexwa nangëxma na nüxna chaçaxü i ngëma duüxügü i tama Tupanaäxü jaxögxü. Rü Tupana tá nixi ja nüxna çacü i ngëma duüxügü. Notürü i pema rü pemexwa nangëxma na nüxna peçaxü i ngëma peeneëgü i jaxögxü i tama meä maxëxü. Rü name nixi na petanüwa ípenamuxüchixü i ngëma duüxü i chixri maxëchaxü.

Ngëxguma tacü rü guxchaxü tükü
ngëxmagu taeneëmaä, rü tama
name i äëxgacügi
tama jaxögxüpxewa
tajameexë i ngëma

6 ¹Rü ngëxguma wüxi i pema pexü nangëxmagu i tacü rü guxchaxü i wüxi i peeneë i jaxöxümaä, ¿rü tükü i wüxi i äëxgacü i tama jaxöxüärü ngüxüecax ípejaca na nüma pexü namexëeäxüçax i ngëma perü guxchaxügü? ¿Rü tama exna inamexü i ngëma peeneëgü i jaxögxü na namexëgüxü i ngëma perü guxchaxügü? ²¿Tama exna nüxü pecuax na jixema na jaxögxü tá jíixü i naäneärü guxgu nüxna icagüxü i guxüma i nhama i naänecüäx i duüxügü? Rü nhüxma na pema tá jíixü i nhama i naänecüäx i duüxügüxü peicagüxü, ¿rü tükü i taxucürüwa i pematama penamexë i ngëma perü guxchaxügü i ífrachiréxü? ³¿Tama exna nüxü pecuax rü woo ngëma dauxüçüäx i Tupanaärrü orearü ngerüügi, rü jixema tá jíixü i nüxü icagüxü? Rü ngëmacax nixi i jexeraäcü pemexwa nangëxmaxü na nhuxäcü penamexëexü i ngëma guxchaxügü i nhama i naänewa pexü ngëxmagüxü. ⁴Rü ngëmacax, ngëxguma tacü rü guxchaxü pexü ngëxmagu i nhama i naänewa, ¿rü tükü i ngëma äëxgacügi i tama jaxögxüxütawa pegü ípejaxuaxügüxü na pexü namexëegüäxüçax i ngëma? ⁵Rü pemaä nüxü chixu i ngëma ore na pexaneëäxüçax. ¿Exna tataxuma i petanüwa ja wüxi ja nüxü cuáxe na tanamexëexü i ngëma guxchaxügü i petanüwa ngëxmaxü? ⁶Rü tama

pegümaā penuēxīcatama, notürü naētü rü aēxgacügi i tama jaxōguxūxtawa pexi na penamexēxüçax i ngēma perü guxchaxügi. ⁷Rü ngēma na pegümaā penuēxü, rü ngēma rü poraācü chixexü nixi. ⁸Rü tūxcüū tama jaxna namaā pexinüe i ngēma guxchaxügi i peeneē pemaā üxü? ⁹Rü tūxcüū tama namaā peporae ega texé perü tacüçax ngīgxux? ⁸Notürü i pema rü peeneēmaātama chixexü pexüe, rü nüxü pengix i ngēma peeneēgü i jaxöguxü. ⁹⁻¹⁰¹¹Tama exna nüxü pecuax na ngēma duūxügi i chixexü üguxü rü nataxuxütáma i nachica i ngextá Tupana aēxgaci i jiiixüwa? ¹²Rü tama name i pegütama pewomuxēegü! Erü ngextá Tupana aēxgaci i jiiixüwa rü nataxutáma i nachica i ngēma duūxügi i naī i ngemaā ipexü, rü ngēma duūxügi i tupapanetachicünaxüñ icuaxüüguxü, rü ngēma duūxügi i naxmaxēchita rü exna nateechita ngēāexü, rü ngēma jatügi i naxrüñ jatüxümaā ngēāexü, rü ngēma ngítäqaxguxü, rü ngēma duūxügi i nügünaxica nanuxächixü i norü ngēmaxügi, rü ngēma duūxügi i ngāxewaxeguxü, rü ngēma duūxügi i oregütaqaxguxü, rü ngēma duūxügi i womuxēewaxeguxü. Rü guxüma i ngēmagü rü nataxutáma i nachica i ngextá Tupana aēxgaci i jiiixüwa. ¹¹Rü jexgumarüütama peixigü ga nhuxre ga pema ga üpax. Notürü i nhuxma ja Tupana rü marü pexü ínanapi i perü chixexü na noxrüxicatama peixigüxüçax. Rü nhuxma rü aixcuma napexewa peime jerü Naāe i Üünexü rü törü Cori ja Ngechuchu ja Cristuégagu marü perü pecaduna pexü ínanguxüxü.

Nhuxäcü naxüüne i taxüne

¹²Rü nhuxre i pema rü nhaperügugü:

“Rü marü name na chanaxüxü i

ngēma chanaxwaxexü”, nhaperügugü.

Rü aixcuma nixi i ngēma, notürü tama

guxü i ngēma ixüguxü rü tüxü name. Rü

aixcuma nixi i Tupana choxü

ínguxuchixéexü na chanaxüxüçax i

ngēma chanaxwaxexü, notürü tama

name na tacü rü chixexügi chaugü

changuxéexü na chamaā inacuáxüçax.

¹³Rü ngēxgumarüü ta rü nhuxre i

duūxügi rü nhanagürügü:

“Rü ñona rü taxüneçax nixi, rü taxüne

rü ñonacax nixi”, nhanagürügü. Rü

aixcuma ngēmaācü nixi, notürü ja

Tupana rü tá inajanaxoxéē i guxüma i

ngēma. Rü taxüne rü tama naī i ngemaā

namaā na ingēāemarexüçax nixi. Erü

taxünemaā nixi i naxüxü i törü Coriarü

ngúchaū. Rü törü Cori nixi ja taxünexü

maxēecü. ¹⁴Rü jema Tupana wena

namaxēexürtüü ga törü Cori ja

Ngechuchu, rü ngēxgumarüü tá ta norü

poramaā wena tüxü namaxēxéē. ¹⁵¹⁶¹⁷Rü

tama exna nüxü pecuax na ngēma

pexene rü Cristuarü na jiiixü? ¹⁸Rü

nhuxäcü i ngēma chaxune i Cristuarü

ixixü rü ngexü i ngēāexümaā inapexü?

Taxucüruwama ngēmaācü nixi. ¹⁶¹⁷Rü

exna tama nüxü pecuax ega wüxi i

ngexü i ngēāexümaā inapexgu ja wüxi ja

jatü rü ngēma taxre i naxüne rü

wüxitama i naxüne jiiixü? Erü Tupanaärü

ore i ümatüxüwa rü nhanagürü:

“Ngēma taxre i naxüne rü wüxitama

i naxüne tá nixi”,

nhanagürü. ¹⁷Notürü ngēxguma wüxi i

duūxü rü törü Cori ja Cristuaxü

jaxōōxgu, rü ngēma naāē i ngēma duūxü rü Cristuāemaā wüxigutama narüxñü. ¹⁸Rü ngēmacax name nixī na nüxü perüxoexü i pexeneärü ngúchaü na pexüxü. Rü guxüma i togü i pecadu i wüxi i duūxü üxü rü tama naxüñexü nachixexëe. Notürü ngēma na naī i ngemaā nangēäexü rü ngēma waxi nixī i naxüñexü chixexëexü. ¹⁹¿Tama exna nüxü pecuqx i pexene rü Tupanaaē i Üünexüpata na jiñxü? Rü pegu nixī i naxachiñxü i ngēma Naäe i Üünexü i Tupana pexna muxü. Rü ngēmacax i pema rü tama pegüarü joratama peixígü. ²⁰Erü Tupana rü marü pexcax nataxe rü poraäcü nüxü petatanü. Rü ngēmacax penaxwaxe i ngēma pexenemaā meā Tupanacax pemaxé na ngēmaäcü namaā penataxëexü ja Tupana.

Ucuxëgü i āmäxchiga rü ätechiga

7 ¹Rü nhuxma rü tá pexü changäxü ga jema āmäxchiga ga choxna naxcax peçaxü ga perü poperawa. Rü narümemaē chi nixī i noxtacüma tama naxämax ja jatü. ²Notürü ngēma na naxüneärü ngúchaü na naxügümarexü i duūxügü, rü narümemaē nixī i wüxichigü ja jatü rü na naxämaxü, rü wüxichigü i nge rü na naxätexü. ³Rü jima jatü ja āmacü rü taxucürüwama naxmaxna nügü ninuxü. Rü ngēma nge i ätecü rü taxucürüwama ngítena ngígi ijanuxü. ⁴Erü ngēma nge i ätecü rü tama ngígxüneärü joratama ijixí, erü ngíte nixī ja ngíxüneärü jora ixicü. Rü ngéxgumarüü ja ngíte rü tama nügüxüneärü jora nixī, erü naxmax ijixí i naxüneärü jora ixicü. ⁵Rü tama name i

wüxi ja jatü rü namäxna nügü ninuxü, rü exna wüxi i ngecü rü ngítena ngígi ijanuxü, ega tama nügumaā namexëägu na nhuxre i ngunexü tama nügumaā namaxëxü naxcax na najumuxëguxü. Rü ngémawena rü name nixī na wenaxärü noxrirüü nügumaā namaxëxü na tama Chataná nüxna ñiñüxüçax na chixexügu najixëäxüçax. ⁶Rü guxüma i nhaā ore i pemaā nüxü chixuxü i āmäxchiga rü ätechiga rü tama wüxi i mu nixī i ngēma. Notürü pemaā nüxü chixumare na nüxü pecuáxüçax na namexü i ngēmaäcü na penaxüxü. ⁷Rü chamatama nagu charüxñü rü chierü name nixī ega chama chamaxüixürrüü namaxëgu i guxüma i duūxügü. Notürü Tupana rü wüxichigü i duūxüna nanaxä i nacüma na nhuxäcü namaxëxüçax rü nhuxäcü nagu naxñüxüçax. Rü ngēmacax tama guxäma tawüxigu. ⁸Rü ngēma ngemägxügü rü ngetegüxü rü jutegüxü rü namaā nüxü chixu rü narümemaē nixī i chauxrüü tama naxämäx rü tama naxäte. ⁹Notürü ngéxguma wüxi i duūxü taxucürüwa naxüneärü ngúchaümaā naporagu, rü name nixī na naxämaxü rü exna naxätexü. Erü narümemaē nixī i noxtacüma naxämäx rü exna naxäte na tama jeücürü ngémagu naxñüeçaxüçax. ¹⁰Notürü jíxema marü āmaxë rü ätexe, rü tümamaā nüxü chixu na tama namexü na tümatexü na ítatáxü. Rü ngēma mu rü törü Coriarü mu nixī, rü tama choxrü nixī. ¹¹Notürü ngéxguma chi ngürüächi wüxi i ngexü natexü ítäxgu, rü name nixī i noxtacüma nanete rü exna wena natecax nataegu. Rü ngéxgumarüü ta ja

jatü rü tama name i namax̄ ū ínatax.
 12 Rü nhuxma rü chox̄ ū nangēxma i wüxi
 i ore i tümacax ja jíxema āmaxē nḡimaā
 i wüxi i nge i tama jaxōxcü. Rü ngēma
 ore rü choxrütama nix̄ ū tama törü
 Coriarü nix̄ ū. Rü ngēxguma wüxi ja jatü
 ja ōcü nḡimaā āmaxgu i wüxi i nge i
 tama jaxōxcü, rü tama name i nḡix̄ ū
 ínatax, ega nḡima rü aixcuma namaā
 naxātechaūgu. 13 Rü ngēxguma wüxi i
 nge i jaxōxcü ãtegu namaā ja wüxi ja
 jatü ja tama jaxōcü, rü tama name i
 ínatax ja jima nḡite ega nüma ja jima
 jatü rü aixcuma nḡimaā
 naxām̄axchaūgu. 14 Rü jima jatü ja tama
 jaxōcü, rü namax i jaxōxcügagu Tupana
 nüx̄ ū nacuax. Rü ngēma ngecü i tama
 jaxōxcü, rü nḡite ja jaxōcügagu Tupana
 nḡix̄ ū nacuax. Erü ngēxguma chi tama
 ngēmaācü jixīgu, rü chi ngēma
 naxācügü rü duūx̄ ū i tama
 jaxōgx̄ ū ācügürü ū tá nixīgu. Notürü i
 nhuxma ja naxācügü rü marü Tupana
 tüx̄ ū nacuax. 15 Notürü ngēxguma jima
 jatü ja tama jaxōcü rü namax̄ ū
 ínatáxchaūgu rü jnoxtacüma nḡix̄ ū
 ínatá! Rü ngēgumarü ū ega ngēma
 ngecü i tama jaxōcü rü nḡitex̄ ū
 ínatáxchaūgu, rü jnoxtacüma nḡitex̄ ū
 ínatá! Rü ngēxguma ja jima jatü ja
 jaxōcü rü marü name ega wena
 naxāmaxgu. Rü ngēma ngecü i jaxōcü
 rü marü name ega wena naxātegu. Erü
 Tupana pex̄ ū nidexechi na meā
 pegümaā pemaxēx̄ ūcax. 16 Rü ngēmacax,
 Pa Ngecü i Tupanaäx̄ ū Jaxōxcü, rü
 ngēxguma cute i tama jaxōx̄ ū cux̄ ū
 ítāxchaūgu, rü narümemaē nix̄ ū tama
 cunachuxu, erü tama nüx̄ ū cucuax ngoxi
 tá cunamaxēē i ngēma cute rü exna

tama. Rü cumax, Pa Jatü ja Jaxōxcü, rü ngēxguma cuxmax i tama jaxōx̄ ū cux̄ ū ítāxchaūgu, rü narümemaē nix̄ ū tama cunachuxu, erü tama nüx̄ ū cucuax ngoxi tá cunamaxēē i ngēma cuxmax rü exna tama. 17 Rü nhuxma rü pemaā nüx̄ ū chixu rü nüma ga Tupana rü wüxicigü ga duūx̄ ūna nanaxā ga tümaärü cuax na tümaärü maxūmaā itacuáx̄ ūcax rü meā tanaxüx̄ ūcax i ngēma puracü ga noxri tüx̄ ū jexmaxü ga taūta Tupana tümacax caxgu. Rü ngēma nḡux̄ ūētae nix̄ ū i namaā chanangúexēēx̄ ū i gux̄ ūma i jaxōgx̄ ū i wüxicigü ja tupaucawa ngēxmagüx̄ ū. 18 Rü ngēxguma Tupana naxcax caxgu i wüxi i duūx̄ ū i marü Judéugürü ū íwiegħaxmūpexechiraūx̄ ū, rü nüētama nix̄ ū ega ngēmaācütama jixīgu. Rü ngēxguma Tupana najauxgu i wüxi i duūx̄ ū i tama íwiegħaxmūpexechiraūx̄ ū, rü nüētama nix̄ ū ega ngēmaācütama jixīgu. 19 Erü Tupanapexewa rü nüētama nix̄ ū ega wüxi i duūx̄ ū rü ínawiegħaxmūpexechiraūgu rü exna tama. Erü ngēma Tupana aixcuma naxwaxex̄ ū nix̄ ū na naga naxīnūx̄ ū i wüxicigü i duūx̄ ū. 20 Rü wüxicigü i duūx̄ ū rü name nix̄ ū i nawatama napuracü ga jema puracü ga nüx̄ ū jexmaxü ga jexguma Tupana noxri naxcax caxgu. 21 Rü jexguma wüxi ga coriarü duūx̄ ū cuixījane Tupana cuxcax caxgu, rü tama name i ngēmacax cuxoegaāē. Notürü ngēxguma cux̄ ū natauxchagu na nüxna ícunguxuchix̄ ū i ngēma cori, rü marü name na ícunguxuchix̄ ū. 22 Rü cuma ga na cucoriājane cuxcax naçax̄ ū ga Tupana, rü name nix̄ ū i nüxna cucuaxāchi na

Cori ja Cristu pecaduwa cuxū ínguxuchixéexū. Rü cuma ga na cungearü coriāxjane cuxcax naçaxū ga Tupana, rü name nixī i nüxna cucuschachi na tóru Cori ja Cristuarü duūxū cuiixū i nhuxma na nüxū cupuracüxūçax. ²³Tupana rü marü pexcax nataxe rü poraācū nüxū petatanü. ²⁴Rü ngēmacax i nhuxma rü tātxütáma naga pexñūe i ngēma duūxügū i wenaxärü nhama i naāneärü chixexüwa pexū gagüchaúxū! ²⁴Rü name nixī, Pa Chaueneēgxü, i wüichigü i pema rü meā Tupanapexewa penaxüama ga jema puracü ga pexū jexmaxü ga jexguma noxri Tupana pexcax caxgu. ²⁵Rü nhuxma rü tá pemaā nüxū chixu i nachiga i ngēma duūxügū i ngemaxgüxū rü ngetegüxū. Rü tóru Cori ja Ngechchu rü taxuúma i mu choxna naxā i ngēmachiga. Notürü tá pemaā nüxū chixu i nhuxäcü nagu charüxñü i ngēmachiga. Rü ngēma chorü ore rü aixcuma nixī erü chama nixī i wüxi i duūxū ga nüxū changechaütümüüäcüma choxū najaxuxū ga tóru Cori. ²⁶Jixema na jaxögüxū rü nhuxma rü poraācü guxchaxügū tüxū nangēxma. Rü ngēmacax chauxcax narümemaē i tama nixāmax i ngēma jatigü i ngemaxgüxū. ²⁷Rü ngēguma marü cuxāmaxgu rü tama name i ngixū ícutax. Notürü ngēguma cungemaxgu rü narümemaē i tama cuxāmax. ²⁸Notürü ngēguma cuxāmaxgu rü tama pecadu nixī i ngēma. Rü ngēguma wüxi i Paxü ätegu rü tama pecadu nixī i ngēma. Notürü ngēma ixāmaxgüxū rü ixätegüxū rü tá najexera i norü guxchaxügū i nhama i

naānewa, rü ngēma nixī i tama chanaxwaxexū na nüxū nangupetüxū. ²⁹Pa Chaueneēgxü, pemaā nüxū chixu rü tama muxū i ngunexū tüxū nangēxma na naxüxüçax i Tupanaärü puracü. Rü ngēmacax ja jíxema ixāmaxgüxe rü name nixī i meā tanaxügi i Tupanaärü puracü nhama tangemaxgüxürrü. ³⁰Rü jíxema ngexwaca jutanügüxe rü jíxema peta ügüxe rü jíxema itaxegüxe, rü tama name i ngēmacax Tupanaärü puracü na ítangexgüxū. ³¹Rü jíxema tüxū nangēxmaxē i tümaärü ngēmaxügū i nhama i naānewa, rü tama name i ngēmacax Tupanaärü puracüxū na ítangexgüxū. Erü nhama i naāne i nhuxma nüxū idauxū rü paxa tá nagux. ³²Rü tama chanaxwaxe na tacüçax pexoegaäegüxū. Rü ngēguma wüxi i jatü ngemaxgu, rü Tupanaärü puracügu narüxñü rü nagu narüxñü na nhuxäcü Tupanaärü ngúchaū naxüxū. ³³⁻³⁴Notürü ngēguma naxāmaxgu i wüxi i jatü, rü nhama i naāneärü ngēmaxügū narüxñü rü nagu narüxñü na nhuxäcü namaxärü ngúchaū naxüxū. Rü ngēmaäcü muxügū narüxñü. Rü ngēgumarüü ta nixī i ngexügū. Rü ngēma ngexü i ngetexü rü Tupanaärü puracügu narüxñü, erü marü Tupanana nügū naxā rü guxü i naxünemaä rü naāemaä naxcax namaxü. Notürü ngēma ngexü i ätexü rü nhama i naāneärü ngēmaxügū narüxñü, rü nagu narüxñü na nhuxäcü natearü ngúchaū naxüxū. ³⁵Rü perü mexüçax nixī i pemaā nüxū chixuxū i ngēma, rü tama pexna na chanachuxuxüçax nixī. Notürü ngēma nhacharügi na meā pemaxëxüçax rü aixcuma penaxüxüçax i

tórü Coriarü puracü. ³⁶Rü ngēguma texé nagu rüxiñugu na tümaxäcü rü marü na napaxű, rü tümacax rü marü namexgu na naxătexű, rü marü name i ngixű taxüte ega aixcuma tümacax rü ngēmaäcü namemaägu. Rü ngēma na naxătexű i tümaxäcü rü tama pecadu nixi. ³⁷Notürü ngēguma wüxi i jatü nüxű nangēxmagu i norü pacü rü tama nanaxwaxegu na ngixű naxütexű, rü marü name i ngēma rü ta. Erü naxmexwa ingēxma rü taxuuçaxma texé tanachixewe na ngixű naxütexűçax. ³⁸Rü ngēmawa nüxű tadau rü ngēma jatü i naxäcü ngixű ütexű rü mexű naxü. Rü ngēma jatü i tama naxäcü ngixű ütexű rü jexeraxű i mexű naxü. ³⁹Rü wüxi i nge i ätecü rü ngitemexēwa ingēxma i ngēguma namaxügu ja ngite. Notürü ngēguma najuxgu ja ngite, rü marü name ega to i jatü i ngima ngixű ngúchaüxümaä naxătegu. Notürü inaxwaxe na wüxi ja jatü ja jaxöcümaä naxătexű. ⁴⁰Notürü chauxcax rü jexeraäcü chi itaäe i ngēguma chi tau chima wena naxătegu. Rü ngēma ore rü choxrütama nixi, notürü nagu charüxinü rü Tupanaäe i Ütinexüärü ore ta nixi.

**Tupananetachicünaxágüna
naxuaxügüxü ga ñachiga**

8 ¹Nhuxma rü tá pemaä nüxű chixu i nachiga i ngēma ñagü i ngēma duüxügü i tama Ngechuchuaxű jaxögüxü norü tupananetachicünaxágüna uaxügüxü. Rü aixcuma nixi i wüxitigü i jixema i meäma nüxű icuáxű i ngémachiga. Notürü ngēma nüxű na icuáxügagu rü

nhuxguacü rü jigü namaä ítarüta. Notürü ngēma na jigü ingechaüxü rü tükü narüngüxëe na jexeraäcü meä jaxögüchigüxü. ²Rü ngēguma chi texé nagu rüxiñugu na tacüxü tacuáxü, rü name nixi i nüxna tacuaxächi na ngēguma rü ta tama aixcuma nüxű tacuáxü i guxüma i ngēma cuax i aixcuma ixixü. ³Notürü ngēguma texé aixcuma Tupanaxü ngechaügu, rü Tupana rü tükü nacuax ja jixema. ⁴Rü ngēma na nangöxü i ngēma ñagü i tupananetachicünaxágüna naxuaxügüxü i duüxügü, rü meäma nüxű tacuax na taxuwama namexü i ngēma tupananetachicünaxágü rü tama aixcuma Tupanaxüchi nixigü. Erü wüxicatama nixi ja aixcuma Tupana ixicü, rü nataxuma ja naä. ⁵Rü togü nüxű ixugügigu rü nangēxma i muxüchixű i tupanagü i dauxüguxü i naännewa rü nhama i naännewa. ⁶Notürü jixema nüxű tacuax na nangēxmaxü i wüxitama ja Tupana, rü jima nixi ja Tanatü ixicü. Rü nüma ja Tanatü nixi i naxüäxű i guxüma i tacü i ngēxmaxü, rü naxcax nixi i imaxexü i jixemax. Rü ngēgumarüü ta nangēxma i wüxitama ja törü Cori ja Ngechuchu ja Cristu. Rü jimagagu nixi na nangēxmaxü i guxüma, rü jimagagu nixi i tükü nangēxmaxü i maxü. ⁷Notürü tama guxüma i jaxögüxü nüxű nacuax na nangēxmaxü i wüxitama ja Tupana rü wüxitama ja törü Cori. Rü nhuxre i nümagü ga ūpa rü nüxű najapue na nüxű jaxögüäxű i ngēma tupananetachicünaxágü, rü nhuxma rü ta tama aixcuma nüxű nacuaxgü i ngēma mexü i Tupana nüxű naxwaxexü.

Rü ngēmacax nixī i nhuxma i nagu naxīnūēxū na chixexū naxígüxū i ngēguma nangōxgūāgu i ngēma naxūnamachi i togü i duūxügü norü tupananetachicünqxägūna uaxígüxū na nüxū namaā jacuqxügüxücx. ⁸Rü jixema nüxū tacuax na tama ṭacü rü namachi na ingōxügagu jiixū na Tupana tüxū dexü. Rü tātxütáma jexera time i napexewa ega nangōxgū i ngēma namachi. Rü tātxütáma jexera tichixe i napexewa ega tama nangōxgū. ⁹Notürü i pema i nüxū na pecuáxū na tama pecadu jiixū na nangōxū i ngēma namachi, ḥrü pexuāegü erü ngürüāchi ngēma na pengōxügagu chixexügú tá penajixē i ngēma peeneégü i taúta aixcuma meā nüxū cuqxgüxū na ṭacü jiixū i Tupana nüxū naxwaxexū! ¹⁰Erü cuma na meā Tapanaxū cuciáxū, rü ngēguma chi cunangōxgu i ngēma namachi i ngextá tupananetachicünqxägüxū
ijacuqxügüxüwa, rü ngürüāchi wüxi i cueneē i taúta meā Tapanaxū cuáxū tá cuxū nadau. Rü ngürüāchi nüma rü tá ta nanangōx i ngēma namachi woo naāewa nagu naxīnūgu na wüxi i chixexū jiixū na nangōxū i ngēma namachi. ¹¹Rü ngēmaācü i cuma na meā Tapanaxū cuciáxū, rü tá icujanatauxē i ngēma cueneē i Cristu naxcax juxū i taúta meā Tapanaxū cuáxū. ¹²Rü ngēmacax i ngēguma chixexügagu cunanguxēēxgu i ngēma cueneē i taúta meā Tapanaxū cuáxū, rü Cristumaā rü ta chixexū cuxü. ¹³Rü ngēmacax i ngēguma ngēma namachi i changōxügagu chixexügagu chananguxēēxgu i chaueneē, rü

narümemaē nixī i noxtacüma taguma namachi changōx na tama pecadugu chananguxēēxücx i ngēma chaueneē.

Jíxema Cristu tüxū muxē na nüxū tapuracüxücx, rü tüxna naxü i tümaärü natanü

9 ¹Rü pemaā nüxū chixu rü törü Coritama nixī ja choxü jaxucü rü choxü mucü na norü puracü chaxüxücx, rü ngēmacax taxuüma i duūxügümexēwa changēxma i nhuxmax. Rü chamatama chauxetümaā törü Cori ja Ngechuchuxū chadau, rü ngēma puracü i nüxū chaxüxügagu nixī i pejaxögüxü i pemax. ²Rü woo togü i duūxügü tama choxü cuqxgüchaügu na törü Cori choxü muxü, notürü i pema rü meāma nüxū pecuax na nüma jiixū ga choxü namuxū. Jerü chauxütawa nixī ga törü Coriaxū pejaxögüxü, rü ngēmawa nüxū pecuax na aixcuma jiixū na nüma choxü namuxū. ³⁻⁴Rü nhaā nixī i chorü dexa i namaā chanangäxüxū i ngēma duūxügü i chauchiga idexagüxü:

“⁵Exna tama inamexü na duūxügü choxna naxaxü i chorü ñona rü chorü axexü naxcax i chorü puracü? ⁵Exna tama inamexü ta na wüxi i ngexü i jaxöxümaā na chaxamaxü na chajagaxücx ngēgxumarüü na naxamaxü i Pedru, rü naēneégü ja törü Cori, rü ngēma togü i jatügü i Tupana imugüxü? ⁶Rü exna pema nagu perüxñiüegu rü chama rü Barnabéxicatama i tama namexü na toxü perüngüxüegüxü ngēma togü i orearü uruügüxü na perüngüxüegüxüriü? ⁷Tacü rü duūxü i churarawa üxü i nügüxütama

naxütanüxű i norü ñona? ¿Rü tacü rü duüxű i ori itoxű i tama namúxű i norü o? ¿Rü tacü rü duüxű i carneruguna dauxű i tama nagünenixű ne ixaxüxű?" Ngëma nhacharügү nüxű i ngëma duüxügү i chauchiga idexagüxű. ⁸ ¡Rü nhuxma rü tăuxütáma nagu perüxñüne na chorü orexicatama jíixű i nhaã nüxű chixuxű! Erü Tupanaärü ore ga Muísé ümatüxűwa rü ta ngëma nhanagürü. ⁹Erü ngëma ore rü nhanagürü:

¡Rü ngëma woca i aruchuarü putexewa puracüxű, rü tăuxütáma cunawëxnagu na tama jima aruchuwa nachibüxüçax!"

nhanagürü i ngëma ore. Rü nüxű tacuax na tama wocagügu naxinüxű ga Tupana ga jexguma jema nhaxgu. ¹⁰Notürü pemaã nüxű chixu rü tagu nixi ga naxinüxű ga jexguma jema nhaxgu ga Tupana. Rü tachiga nixi ga naxümatüxű ga jema ore. Erü jíxema aruchunecü úxe rü jíxema norü oarü puxwa puracüxe, rü ngëguma tapuracüejane rü tanaxwaxegü na ítananguxéegüxű i ngëma norü o i tuxna üxű. ¹¹Rü toma rü wüxi ja nanetüchire ja itatoxünerüü tixigü ga jexguma pemaã nüxű tixuxgu ga Tupanaärü ore. ¿Rü nhuxma rü tama exna i pexcax namexű na toxna penaxäxű i tacü i toxű taxuxű? ¹²Rü ngëguma ngëma togü i oreari uruügü petanüwa najauxgugu i ngëma nüxű taxuxű, rü maneca toma rü jexera name nixi i petanüwa tanajaxu i ngëma toxű taxuxű. Notürü i toma rü tama ngëmaäcü tanaxü. Erü toma rü guxű i guxchaxümaã taporae na tama pexű tanaguxchaxéexüçax na Cristuaxű

pejaxögüxű. ¹³Pema nüxű pecuax rü guxüma i duüxügü i tupauca ja taxünnewa puracüexű, rü ngëma ñona ja jima tupaucawa ngëxmaxütama nangögxü. Rü ngëma duüxügü i tupaucagu Tupanacax naxünagü daixű, rü nanade i nhuxre i ngëma namachi norü ngõxruru. ¹⁴Rü ngëxgumarüü ta ja jíxema nüxű ixugüxe i ore i tüxű maxëxëexű, rü törü Cori nüxű nixu rü name nixi i tümaärü puracüçax tanajaxu i tümaärü natanü na ngëmamaä tamaxëxüçax. ¹⁵Notürü i chama rü taguma ngëmaäcü chanaxü. Rü nhuxma na pexcax chanaxümatüxű i nhaã popera, rü tama tacü choxna pexäxüçax nixi. Erü ngëma na taguma texéxütawa tacüçax íchaçaxű, rü wüxi i chorü taäe nixi. Rü narümemaä chierü nixi na chajuxű naxüpa na texé choxna najaxuxű i nhaã taäe i choxű ngëxmaxü. ¹⁶Rü nhuxma na nüxű chixuxű i ngëma ore i tüxű maxëxëexű, rü taguma ngëmacax chaugü chicuaxüü. Erü woetama ngëma nixi i chorü puracü ga Tupana choxna äxű, rü ngëmacax taxucürüwama chanangexru. Rü poraäcü chi chachixexű i ngëguma tau chima nüxű chixuxgu. ¹⁷Rü ngëguma chi chaugagu chitama chanaxüxgu i ngëma puracü, rü nagu chi charüxinü na choxű naxätanüxű. Notürü ngëguma Tupana choxü muxüäcüma chanaxüxgu, rü chanaxüama erü woetama ngëma nixi i chorü puracü ga Tupana choxna äxű. ¹⁸¿Rü nhuxma rü tacü tá nixi i chorü natanü naxcax i ngëma puracü i chaxüxű? Rü dücax, rü chorü natanü nixi i ngëma taäe i chajuxü i

ngēxguma ngetanüäcüma nüxü chixuxgu i ngēma ore i tükü maxēxēxü. Rü ngēmaäcü, rü woo Tupanapexewa name na petanüwa chanajaxuxü i chorü natanü na ngēmamaä chamaxüxüçax, notürü taguma chanaxü i ngēma. ¹⁹Rü woo taxúxemexëwa changëxma i chamax, notürü guxämexëwa chaugü changëxmaxëe, na ngēmaäcü jexeraäcü muxüma i duüxügxü charüngüxexüçax na Cristuaxü jaxögüäxüçax. ²⁰Rü ngēxguma Judéugütanüwa changëxmagu, rü Judéurü chaugü chixixëe na ngēmaäcü nüxü charüngüxexüçax na Cristuaxü jaxögüäxüçax. Rü woo tama jema Muïsé ümatüxü ga mugütüüwa changëxmagu, notürü chajanguxëëäma i ngēma mugü na ngēmaäcü Cristuxüttawa chanagagüxü i ngēma duüxügü i nhuxma rü ta nagu ixü i ngēma mugü ga Muïsé ümatüxü. ²¹Rü ngēxguma natanüwa changëxmagu i ngēma duüxügü i tama Judéugü ixígüxü, rü ngēma duüxügürüü chaugü chixixëe na ngēmaäcü nüxü charüngüxexüçax na Cristuaxü jaxögüäxüçax. Notürü taguma íchanangex i Tupanaärü mugü erü guxüguma Cristuarü mugütüüwa changëxma. ²²Rü ngēxguma natanüwa changëxmagu i ngēma duüxügü i tama poraäcü Cristuchigaxü cuaxgüxü, rü chama rü ta ngēma duüxügürüü chaugü chixixëe, na ngēmaäcü nüxü chartüngüxexüçax na Cristuaxü jaxögüäxüçax. Rü ngēmaäcü guxüma i duüxügürüü chaugü chixixëe, rü nagüxüraüäcüma naxçax chadau na ngēmaäcü düxwa Tupanaxüttawa chanagagüxüçax i nhuxre i nümagü.

²³Rü ngēmaäcü nixi i chapuracüxü na guxüwama nanguxüçax i ngēma ore i tükü maxēxēxü. Erü chanaxwaxe na chama rü ta choxü nangëxmaxü i ngēma maxü i taguma gúxü, naxrüü i guxüma i ngēma duüxügü i nüxü jaxögüxü.

²⁴Pema rü meäma nüxü pecuax i wüxi i inüca i nawá inhaächixü rü muxüma inaxüächi, notürü wüxicatama nixi i ngēma nüxira ínguxü rü najaxuxü i norü ämare. Rü name nixi i meä na pemaxëxü na Tupanaxüttawa penajaxuxüçax i ngēma perü ämare.

²⁵Guxüma i ngēma duüxügü i nügü mexëexü naxçax i wüxi i inüca i nawá inhaächixü, rü meä nüguna nadau na taxüüma nachixexëexüçax i naxüne. Rü ngēmaäcü nanaxü na najauxgüäxüçax i norü ämare i paxaächixüttawa ixixü. Notürü jixema na jaxögüxü rü jigüna tadaugü na meä naxügxüçax rü meä imaxëxüçax na najauxgüxüçax i törü ämare i taguma gúxü. ²⁶Rü ngëmacçax i chama rü tama nhama chauechitamare chinhaxürüü chixi, rü tama nhama tacü i nügü daixü i ngürüanegumare idagüxürüü chixi. ²⁷Rü ngëmacçax meä chaugüna chadau i chaxunewa na taxüüma i chaxuneärü ngúchaü chaxüxüçax. Erü tama chanaxwaxe i mexümaä togüxü changuxëëchirexäcüma choxü nataxu i chorü ämare.

Najaxucüxegü na tama nüxü
jacuaxüügxüçax i
tupananetachicünaxägü

10 ¹Pa Chaueneëgxü, chanaxwaxe i nüxna pecuaxächie ga tacü nüxü na ngupetüxü ga jema

nuxcümäxügütü ga törü oxigü ga Muísewe rüxixü. Rü pema nüxü pecuax rü jexguma nawe naxixgu rü wüxi ga caixanexü napexegu nixü rü najadüxü. Rü guxüma ga jema duüxügü rü wüxigu Muísémaä natüügu nixixütanü. Rü jexgumarüü ta Muísémaä nichoü nawa ga jema Taxtü ga Dauchiüxü. ²Rü guxüma ga jema duüxügü rü jexguma wüxigu Muísémaä jema caixanexüpechitatuügu jaxixütanügu rü jema Taxtü ga Dauchiüxüwa jachoügu, rü jemaäcü nügü nangoxëegü na Muíseweama naxixü. ³Rü jexgumarüü ta ga guxüma ga jema duüxügü nanangöögü ga jema poü ga dauxüwa rüjixü. ⁴Rü guxüma ga jema duüxügü najaxaxgü ga jema dexá ga Cristu nüxna áxü. Jerü Cristu rü jema duüxügütü íníxümüçü ga jema ínaxixüwa, rü nüxna nanaxä ga jema dexá ga jaxaxgxü. ⁵Notürü narüümumaä ga jema duüxügü ga tama Tupanaärü ngúchaü ügütü. Rü jemacax ga jema duüxügü rü jexma najue rü jáma nawogü ga naxünegü ga jema dauxchitawa ga taxuéma íxäpataxüwa. ⁶Rü guxüma ga jema törü oxigü ngupetüxü, rü jemaäcü nüxü nangupetü na törü cuaxruü jíixüçax, na tama naxrüü ṭacü rü chixexüçaxama idaugüxüçax. ⁷Rü ngëmacax tama name i nüxü peicuaxügü i ṭacü rü tupananetachicünaxägü, jexgumarüü ga nhuxre ga nümagü naxügütü. Erü Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü törü oxigüchigaxü nixu rü nhanagürü:

“Rü duüxügü ínarüötogü na nachibüexüçax rü na naxaxegüxüçax, rü ngëmawena rü inachigü na íjajüexüçax”,

nhanagürü i ngëma ore. ⁸Rü tama name i jixema rü naï i ngemaä itape jexgumarüü ga nhuxre ga nümagü naxügütü. Rü jemacax wüxitama ga ngunexügü rü najue ga 23,000. ⁹Rü tama name i nüxü taxü ja törü Cori na nhuxäcü jaxna tamaä naxinüxü jexgumarüü ga nhuxre ga nümagü naxügütü. Rü jemacax nixi ga jema duüxügütü nangõxcuxü ga äxtapegü rü najuexü. ¹⁰Rü tama name i chixexü Tupanamaä peixugü jema nhuxre ga nuxcümäxügütü ga törü oxigü. Rü jemacax ga Tupanaärü orearü ngerüü ga dauxüçüçax rü nanadai. ¹¹Rü guxüma ga jema törü oxigü ngupetüxü, rü nhuxma na jangaicaxü na nagüxü i naâne rü törü cuaxruü nixü. Rü naxümatü na ngëmawa nüxü icuáxüçax na nhuxäcü Tupana naxwaxexü na imaxëxü i jixema i nhamaäcüü na imaxëxü. ¹²Rü ngëmacax ja jíxema tügüga rüxinxü na taporaxü i Tupanapexewa, rü name nixi na meä tügüna tadauxü na tama chixexüga tanguxüçax. ¹³Rü nataxuma i ṭacü rü ngúchaü i chixexü i taxucürüwama namaä peporaexü. Rü Tupana ja aixcuma janguxëecü i ngëma tamaä inaxunetaxü, rü tá pexü narüngüxü na tama pexü naporamaäxüçax i ngëma ngúchaügü. Erü ngëguma pexcax ínanguxgu i ngëma ngúchaügü, rü Tupana tá pexü naporaeexü na naxchaxwa peixigachixüçax na tama pexü naporamaäxüçax. ¹⁴Rü ngëmacax, Pa Chaueneegü ja Pexü Changechaügüxe, jrü nüxna peixigachi i guxüma i tupananetachicünaxägü na tama nüxü peicuaxügütüçax! ¹⁵Pemaä

nüxű chixu i ngēma ore, erü chauxcax rü duǔxügű i nüxű cuáxű peixigü. Rü pema tátama nagu perüxñüe i ngēma pemaā nüxű chixuxű. ¹⁶Rü ngēgxuma ñona i üünexűcax ingutaquegęgű, rü jaxaxgęgű ja jima wiū ja üunecü rü moxě naxcax ixägęgű, rü ngēmaācü jigü tangoxëe na Cristu ja taxcax nagü ibacüwe rüxixű. Rü ngēgxuma nangōxgęgű i ngēma pōõ i ibucuxű, rü ngēmaācü jigü tangoxëe na Cristu ja taxcax naxüne ixäciwe rüxixű. ¹⁷Rü woo na imuxű i jixema, notürü wüxitama i pōõ tangōxgęgű. Rü ngēmaācü nixi i wüxitama ixígüxű erü wüxiwetama tarüxű. ¹⁸Rü düçax i ngēma Judéugü i nangōxgęgű i ngēma naxünamachi i Tupanacax nadaixű! Rü ngēgxuma wüxigu nügümäa nangōxgüiägu, rü guxüma i ngēma nangōxgüxű rü ngēmaācü nügü nangoxëe na wüxigu Tupanawe naxixű. ¹⁹Rü nhuxma na ngēma nhachaxű, rü tama chanaxwaxe i nagu perüxñüe na naxüünexű i ngēma namachi i ngēma duǔxügű i tama jaxögüxű norü tupananetachicünqxäcax daixű. Rü tama chanaxwaxe i nagu perüxñüe na tacüwa namexű i ngēma norü tupananetachicünqxägű, erü nangearü maxüäx. ²⁰Notürü pemaā nüxű chixu rü ngēgxuma ngēma duǔxügű i tama Tupanaxű cuqxgüxű, norü tupananetachicünqxäcax nadaiägu i tacü rü naxüna, rü tama Tupanacax nixi i nadaiäxű, notürü ngoxogücax nixi i nadaiäxű. Rü tama chanaxwaxe i ngoxogütanüxixű pegü peixigüxëe. ²¹Rü pema na pejaxaxgęgű ja jima wiū ja törü Corixű namaā peicuqxügücü rü

taxucürüwama namaā pexämüçü i ngēma duǔxügű i Chatanáwe rüxixű. Rü pema na törü Coriarü mechawa penangöcxű i ngēma ñona i nüxű namaā peicuqxügüxű rü taxucürüwama ngēma duǔxügű i Chatanáwe rüxixüärü mechawa pejachibüe. ²²¿Rü nhuxü nhapegiüxű i nhuxmax? ¿Exna penanuxëechaű ja törü Cori? ¿Exna pexcax rü nüxű tarüporamaëgű i jixemax?

Cristu rü marü tüxű ínanguxüxëe
nawa i Muíséarü mugü,
notürü taxucürüwama ngēmacax
nhuxäcümare taeneëgüpexewa
tamaxë

²³Pema rü nhaperügügű:

“Marü name na tanaxüxű i tacü i tanaxwaxegüxű”, nhaperügügű. Rü aixcuma nixi i ngēma, notürü tama tüxű name i guxüma i ngēma ixüxchaűxű. Rü ngēmaācü Cristu tüxű ínanguxüxëe na naxüünexű i ngēma inaxwaxexű, notürü tama guxüma i ngēma ixüxű tüxű narüngüxëe na jexeraäcü meä jaxögüamachigüxűcax. ²⁴Rü tama name nixi i tóxrütama mexücax tadaugü, notürü name nixi i togüarü mexücax na idaugüxű. ²⁵Rü marü name i penangöcx i nagúxüraüxű i namachi i namaā nataxegüxű. Rü taxuüçaxma tüçxüü naxcax pexoegaäe rü nüxna pecá na ngextá ne naxüxű i ngēma namachi. ²⁶Erü nhama i naâne rü guxüma i nawá ngēxmaxű, rü törü Coriarü nixi. ²⁷Rü ngēgxuma chi wüxi i duǔxü i tama jaxögüxű pexna uxgu na naxütawa pejachibüexűcax, rü chi ngēma peixigu, rü marü name i penangöcx i guxüma i

õna i pepexegu jaxüxüchixü. Rü taxuūcaxma tüxcüü naxcax pexoegaäe rü nüxna peca na ngextá ne naxüxü i ngëma namachi i pemaä nangöxü. ²⁸Notürü ngürüächi wüxie tá pemaä nüxü tixu rü nhatarügü:

“Nhaä namachi rü tupananelachicüngäcax jamägxüxü i naxüñawa ne üxü nixí”, nhatarügü. Rü ngëxguma i pema rü tama name na penangöxü i ngëma namachi na tama chixexügü tüxü penguxëexüçax ja jíxema pemaä nüxü ixuxe, rü tama ngëmacax taxoegaäexüçax i tümax. ²⁹Rü tama pechiga nixí i chidexaxü i ngëxguma:

“Na tama taxoegaäexüçax”, nhachagu. Notürü jíxema pemaä nüxü ixuxechiga nixí i chidexaxü. Notürü bexmana ngürüächi wüxi i jaxöxü tá cuxna naca rü nhanagürü tá cuxü:

“¿Tüxcüü i togü naxcax oegaäexügagu choxna cunachüxu na tama chanaxüxü i tacü i chanaxwaxexü? ³⁰Rü ngëxguma chi Tupanana moxë chaxäxgu naxcax i ngëma õna i changöxü, ¿rü tüxcüü i ngëma õnacax choxü cuixu?” nhanagürü. ³¹Düçax, pemaä nüxü chixu rü name nixí i guxüma i ngëma pexüümaä Tupanaxü petaxëe. Rü ngëxguma tacü pengöxgü rü exna tacü peixagügu rü exna tacü i to pexüigü, rü name nixí i guxüma i ngëmamaä Tupanaxü petaxëe. ³²Rü tama name i penaxü i tacü i togüxü chixexügü jixëexü, rü bai i Judéugüxü, rü bai i ngëma duüxügü i tama Judéugü ixígüxüxü, rü bai i ngëma jaxögüxüxü. ³³Rü chama chanaxwaxe i guxüma i chaxüxüwa na guxüma i togüarü

mexüçax chadauxü. Rü tama choxrütama mexüçax nixí i chadauxü, notürü togüarü mexüçax nixí i chadauxü na nümagü rü ta jaxögüäxüçax rü najauxgüäxüçax i maxü i taguma gúxü.

11 ¹Rü name nixí i nagu pexí i chaucüma ngëxgumarüü i chama na Cristucümagu chixüxürrüü.

Nhuxäcü meä nügümaä inacuäxgü i ngexügü i ngutaquexegüwa

²Pa Chaueneëgü, pemaä chataäe erü guxüguma chagu perüxmüe rü nagu pexí ga jema nguxëetae ga pexü changüexëexü.

³Notürü chanaxwaxe i nüxü pecuax na Cristu rü wüxichigü i jatüeru na jíixü. Rü jatüxügü rü naxmaxëru nixigü ngëxgumarüü ja Tupana rü Cristueru na jíixü. ⁴Rü ngëmacax i ngëxguma wüxi ja jatü ngutaquexewa jumuxëgu rü exna Tupanaärü orexü jaxuxgu, rü tama ínangaxüchipatexegu, rü ngëma rü wüxi i chixexü nixí i Cristupexewa naxüxü.

⁵Notürü ngëxguma chi wüxi i ngecü ngutaquexewa jumuxëgu rü exna Tupanaärü orexü jaxuxgu, rü chi tama ngigü natüerugu, rü ngëma rü wüxi i chixexü nixí i ngitepexewa naxüxü. Rü nhama ngigü jadüeruxürrüü ijixí. ⁶Erü ngëxguma chi tama ngigü natüeruchaügu, rü narümemaë nixí i noxtacüma ngigü ibaixeru. Notürü ngëxguma chi wüxi i ngirü äne jixigu i ngëma na ngigü nabajixeruxü rü exna ngigü jadüeruxü, rü narümemaë nixí i ngigü itüeru. ⁷Notürü jatügü rü tama name na nügi natüerugüxü. Jerü ga Tupana rü nügüräuäcü nanaxü ga jatü rü Tupanachipeta nixí. Rü jima jatüwa nixí i

nangóxū na nhuxācū namexēchixū ja Tupana. Rü ngēma ngeciwa nixī i nangóxū na nhuxācū namexū ja jatū. ⁸Jerü jexguma noxri Tupana naxüxgu ga jatū, rü tama ngeciwa nixī ga naxüäxū. Rü ngīma waxi nixī ga jatūwa ngīxū naxüxū. ⁹Rü jatüçax nixī ga Tupana ngīxū üxū ga ngecū, rü tama ngecüçax nixī ga Tupana naxüxū ga jatū. ¹⁰Rü ngēmacax name nixī i ngīgū itüeru na duüxügüpexewa rü Tupanaärü orearü ngerüügū i dauxüçüäxgüpexewa nangóxüçax na ngītemexēwa nangēmaxxū. ¹¹Notürü Tupanapexewa rü taxuüma nixī ja jatū ega natauxgu i ngecū. Rü ngēgumarüü ta i ngecū rü taxuüma ijixī ega natauxguma ja jatū. ¹²Jerü jexguma noxri Tupana ngīxū üxgu ga ngecū, rü jatūwa nixī ga ngīxū naxüxū. Rü ngēgumarüü ta ja jatū rü ngeciwa nixī i nabuxū. Notürü Tupana nixī ja naxüç i guxüma i duüxügū. ¹³Rü pematama tá penangugü rü ngoxi name na wüxi i ngecū rü tama ngīgū natüerüäcüma najumuxexū. ¹⁴Rü woetama törü bucüma nixī i nüxū na icuáxū na wüxi i äne jiixū na nügū namaxjaexēxū i wüxi i jatüxū. ¹⁵Notürü ngeciçax rü wüxi i mexēchixū nixī na namaxjaexū. Erü Tupana rü ngīxna nanaxä i ngījae na ngēmamaä ngīgū natüeruxüçax. ¹⁶Notürü ngēguma chi texé ngēmachiga tügü choxügagügu, rü name nixī i nüxū tacuax na ngēmatama jiixū i tacüma rü nacüma i guxüma i jaxögüxū i guxünema ja tupaucagiwa.

Duüxügü rü chixri namaä
inacuaxgü ga Coriarü öna i üünexü

¹⁷Rü nhuxma i nhaä popera i pexcax chaxümatüxüwa rü pemaä nüxū chixu

rü nangēxma i wüxi i pecüma i chixexü i tama namaä chataäexü. Erü chauxcax i ngēma perü ngutaquexegü rü pexü nachixexëe, rü tama aixcuma perü meruügū nixigü. ¹⁸Erü duüxügü chamaä nüxū nixugügü rü ngēguma törü Coricax pengutaquexegüüxgu rü pegü peitoje. Rü ngäxügü chajaxö na aixcuma jiixū i ngēma nüxū jaxugügüxü. ¹⁹Chama rü nüxū chacuax na aixcuma woe tátama jiixū i pegü peitojexü na ngēmawa nüxū icuáxüçax na texégü tiixū ja jíxema aixcuma Cristuarü duüxügü ixígüxe. ²⁰Rü ngēma pegü na peitojexügagu nixī na tama aixcuma törü Corixü peicuaxüügüäcüma jiixū i penangöxxü i törü Coriarü öna i Üünexü i ngēguma pengutaquexegüxü. ²¹Erü ngēguma penangögxgu i ngēma öna i Üünexü rü wüxicigü rü penhuxäegü na pexira na penajaxüçax i ngēma öna. Rü joxni i ngēma togü rü ngēxma nataijae, rü togü rü najaxaxgü ja wüü nhuxmata nangäxë. ²²¿Exna pengechiügü ecax tama ngēma pechibüexü rü pexaxegüxü? ¿Tüxcüü nüxü pexoe i ngēma togü i jaxögüxü rü penaxäneëxëe i ngēma jaxögüxü i ngearü ngēmaxxüäxgüxü? ¿Rü tacüxü tám pemaä chixu i nhuxmax? ¿Pexcax rü tám pemaä chataäexü? Dütçax, pemaä nüxü chixu rü tama pemaä chataäe naxcax i ngēma pexügüxü.

Törü Coriarü öna i üünexüchiga

²³Jerü törü Corixütawatama chanajaxu ga jema nguxéëetae ga pemaä nüxü chixuxü. Rü jexguma bexma törü Cori ga Ngechuchuxü ínaxuaxügu, rü jematama chütaxügü rü törü Cori

nanajaxu ga wüxi ga pōõ. ²⁴Rü Tupanana moxẽ naxcax naxã, rü jemawena rü inanabücu, rü nhanagürü:
 “Nhaã nixi i chaxune i pexcax ichaxãxüchiga. ¡Rü penangõ i nhaã pōõ na ngẽmaäcü peäewa choxna pecuaxächiexüçax!” nhanagürü. ²⁵Rü jexgumarüü ta ga chibüwena rü Ngechuchu nanajaxu ga wüxi ga copu ga wiüchiümaã ääcuxü, rü nhanagürü:

“Rü daa wiü rü wüxi i cuaxruü nixi na ngexwacax Tupana duüxügumaä ixunetaxü i maxü i taguma gúxüchiga. Rü chaugü ja pexcax ibacümaã nixi i Tupana pexü nüxü cuaxeëxü i ngẽmachiga. Rü ngẽguma nhuxguacü daa wiü peixaxgügi rü nhuxma chama na chanaxüxü i penaxü na peäewa choxna pecuaxächiexüçax”, nhanagürü ga Ngechuchu. ²⁶Rü guxüguma i ngẽguma penangõxgu i nhaã pōõ rü pejaxaxgügi ja daa wiü rü ngẽmawa tá duüxüguxü nüxü peicuaxeëna nhuxäcü törü pecaducax najuxü ga törü Cori. Rü ngẽmaäcü tá penaxü nhuxmatá wena nataegu i nümax.

Nhuxäcü nixi i namexü na nangõxü i törü Coriarü õna i üünexü

²⁷Rü ngẽguma chi ngexerüxe ja duüxü rü tachixearü maxüäxäcüma tanangõxgu i nhaã pōõ rü exna tajaxauixgu ja daa wiü, rü wüxi i chixexü taxü namaã i naxüne rü nagü ja törü Cori. ²⁸Rü ngẽmacax naxüpa na tanangõxü i ngẽma pōõ rü na tajaxaxüxü ja jima wiü, rü name nixi i wüxicügi meä tügi tangugü ngoxi nataxuma i tacü rü chixexü i tümaärü maxüwa. ²⁹Erü ngẽguma chi

tanangõxgu rü tajaxauixgu rü tama meä nagu tarüxinügi na törü Corixünechiga jiixü i ngẽma, rü tügitama pocuwa taga i ngẽguma tanangõxgu rü tajaxauixgu. ³⁰Rü ngẽmacax nixi i muxüchixe i petanüwa rü peidaaweexü rü peturaexü, rü nhuxre i togü rü marü naujexü. ³¹Notürü ngẽguma chi jigütama ingugügi naxüpa na nangõxü i ngẽma õna, rü törü Cori rü taxuüçax chima tükü napocue. ³²Notürü ngẽguma törü Cori nhama i törü maxüwa tükü pocugu, rü ngẽmaäcü tükü inajarüwexächixéen na tama jixcüra naäneärtü guxgu tükü napocuxüçax wüxigu namaã i ngẽma duüxügi i tama jaxögüxü. ³³Rü ngẽmacax, Pa Chaueneegü, rü ngẽguma pengutaqueçegügi na penangõxüçax i ngẽma õna i üünexü, rü name nixi i pegü ípenanguxéen na guxáma wüxigu meä penangõxüçax. ³⁴Rü ngẽguma chi texé taijaxgu, rü name nixi i tümapatawatama tachibü na tama Tupana pexü pocuexüçax naxcax na chixexü pexüexü i perü ngutaqueçegüwa. Rü ngẽma to i guxchaxügi i pexü ngẽmaxü, rü chama tá chanamexéen i ngẽguma petanüwa chaxüxgu.

Ngẽma nacümagü i Tupanaäe i Üünexü tükna äxüchiga

12 ¹Pa Chaueneegü, chanaxwaxe i nüxü pecuax na nhuxäcü jiixü i ngẽma nacümagü rü ngẽma cuax i Tupanaäe i Üünexü tükna äxü. Rü ngẽmachiga nixi i pemaä nüxü chixuxchaüxü i nhuxmax. ²Rü pema meäma nüxü pecuax ga jexguma taüta Cristuaxü pejaxögügi, rü pegü nüxna

pexāgū ga tupananetachicünaxāgū ga ingeáxū. ³Rü ngēmacax i nhuxma rü chanaxwāxe i meā nūxū pecuāx rü ngēxguma Tupanaäe i Üünexū texéxū idexaxēegu, rü taxucürwama nhatarügi:

“Rü wüxi ja chixecü nixī ja Ngechuchu”, nhatarügi. Rü ngēgumarüū ta, rü taxucürwama texé nhatarügi:

“Ngechuchu rü törü Cori nixī”, nhatarügi ega tama Tupanaäe i Üünexū tükü mꝫgu na ngēmaäcū tidexaxūcax. ⁴Rü namu nixī i nacümagü i duūxūgü jaxuxū, notürü ngēma tükna naxāxū rü wüxitama nixī. Rü nūma nixī i Tupanaäe i Üünexū. ⁵Nangēxma i nagúxūraūxū i nacüma na nhuxäcū törü Coricax ipuracüexū, notürü wüxitama nixī ja törü Cori ja tükü mucü na nūxū ipuracüexūcax. ⁶Rü Tupanaärü pora rü nagúxūraūäcü tawa napuracü, notürü wüxitama nixī ja Tupana ja guxūma ücü i guxū i duūxūgüwa. ⁷Rü Tupana rü wüxicigü i duūxūna nanaxā i cuaxruū i nawa nūxū icuáxū na Naäe i Üünexū tawa ngēmaxxū. Rü ngēmaäcū nanaxü ja Tupana na guxūma i jaxōgūxūxū nangūxēexūcax. ⁸Rü Tupana rü Naäe i Üünexūxū namu na nūma tükna naxāxūcax i cuax na tümáxē rü nūxū tacuáxūcax na meā toguāxū taxucuxēxūcax. Rü ngēmatama Naäe i Üünexū toguāxna nanaxā i cuax na meā nūxū tacuáxūcax na nhuxäcū meā tangúxexētaexū. ⁹Rü tümáxē, rü ngēmatama Naäe i Üünexū tükü nanatauxchaxē na meā tajaxōxūcax. Rü togue rü tükna nanaxā i pora na ngēmamaä naxcax tajataanexēexūcax i

ngēma idaaweexū. ¹⁰Rü togue rü tükna nanaxā i pora na tanaxüxūcax i tacü rü mexū i Tupanaärü poramaä üxū. Rü togue rü tükna nanaxā i cuax na nūxū tixuxūcax i Tupanaärü ore. Rü togue rü tükna nanaxā i cuax na nūxū tacuáxūcax i tacü jiixū i ngoxoguarü ixixū rü tacü jiixū i Tupanaäe i Üünexūärü ixixū. Rü togue rü tükna nanaxā i cuax na ngēma tama nūxū tacuáxū i nagawa tidexaxūcax. Rü togue rü tükna nanaxā i cuax na tanangoxēexūcax na tacüchiga jiixū na tidexaxū ja jixema to i nagawa idexáxe. ¹¹Rü guxūma i ngēma rü Tupanaäe i Üünexūtama nixī i naxüxū. Rü nūma nixī i wüxicigü i duūxūna naxāxū i ngēma cuax i nūma nanaxwāxexū na nūxna naxāxū.

**Guxāma i jixema i jaxōgūxū rü
wüxitama i duūxūrūū tixigü**

¹²Rü wüxi i naxūne rü woo nūxū nangēxmagu i naëru rü nachacütgü rü naparagü rü muxūma i to i norü ngēmaxxü, notürü wüxitama i naxüne nixī. Rü ngēgumarüütama nixī i guxūma i Cristuarü duūxūgü na wüxitama i naxūnerüütama jixigüxū. ¹³Tupanaäe i Üünexū rü wüxitama nixī. Rü jexguma sibaiügu ga jixema, rü wüxitama i naxūnerüū tükü nixigüxēe. Rü woo Judéugü na ixigüxū, rü exna duūxūgü i tama Judéugü na ixigüxū, rü exna duūxūgü i tacü rü corimexewa ngēxmagüxū na ixigüxū, rü exna duūxūgü i taxúxemexewa ngēxmagüxū na ixigüxū, notürü wüxitama i naxūnerüū tükü nixigüxēe i nūma i Naäe i Üünexū. Rü guxāma i jixema rü

aixcuma marü tüxna nangu i ngēma Naäe i Üünexü. ¹⁴Wüxi i naxüne rü tama nüxicatama nixi, notürü nüxü nangēxma i naëru rü nachacütügü rü naparagü. Rü ngēmaäcü muxügu nixüje. ¹⁵Rü ngēxguma chi wüxi ja nacutü nhaxgu:

“Rü nhuxma na tama naxmex chiixü, rü ngēmacax tama ngēma naxünewa changēxma”, nhaxgu, rü tama ngēmacax nüxü narüxo na naxüneärü jiixü. ¹⁶Rü ngēxguma chi wüxi ja nachinü nhaxgu:

“Rü nhuxma na tama naxëtü chiixü, rü ngēmacax tama naxünewa changēxma”, nhaxgu, rü tama ngēmacax nüxü narüxo na naxüneärü jiixü. ¹⁷Erü ngēxguma chi guxüma i naxüne rü naxëtü jixigu, {rü tacümaä chi i nüxü ixñüexü? Rü ngēxguma chi guxüma i naxüne rü naxmachixé jixigu, {rü tacümaä chi i nüxü iwäxixü? ¹⁸Notürü Tupana ga naxüci ga taxüne, rü ngexta nüma ínanaxwaxexügu nanaxü ga taeru rü tachacütügü rü taparagü i norü guxüma i taxüne. ¹⁹Rü ngēxguma chi guxüma i taxüne rü taeruxicatama jixigu, rü {ngēxü chi jiixü i taxüne ixixü? ²⁰Rü woo nangēxma i taeru rü tachacütügü rü taparagü, notürü wüxitama nixi i taxüne. ²¹Rü taxetü rü taxucürüwa taxmexü nhanagürü:

“Chama rü tama chacuxwaxe”, nhanagürü. Rü ngēxgumarüü ta i taeru rü taxucürüwa tacutügüxü nhanagürü:

“Chama rü tama chapexwaxe”, nhanagürü. ²²Notürü ngēma jexeraäcü äüciimaxü i taxünewa, rü ngēma nixi i jexera nanaxwaxexü i taxüne. ²³Rü ngēma taxünewa jexeraäcü naxcax

ixänexü, rü ngēma nixi i jexera meä ixüxchiruxü. Rü ngēma taxünewa ngēxmaxü i tama inaxwaxexü na nangexchiruxü, rü ngēma nixi i jexera meä idüxüxü. ²⁴Notürü tama ngēmaäcü tanaxü namaä i ngēma taxünewa ngēxmaxü i guxäxüma iwexü. Rü ngēmaäcü Tupana nanaxü i taxüne, na jexeraäcü nüxna idauxüçax i ngēma jexera naxcax ixänexü i taxünewa. ²⁵Rü ngēmaäcü Tupana nanaxü i taxüne na wüxichigü i ngēma taxünewa ngēxmaxü rü nüxna nadauxüçax i natanüxü, rü guxüma meä nügümaä na napuracüexüçax. ²⁶Rü ngēxguma chi wüxi i ngēma taxünewa ngēxmaxü tacü nüxü nguxgux, rü guxüma i ngēma togü i natanüxügü rü ta nüxü nangux. Rü ngēxguma chi wüxi i ngēma taxünewa ngēxmaxü tacümaä taäexgu, rü guxüma i ngēma togü i natanüxügü rü ta nataäe. ²⁷Rü nhuxma i pema rü Cristuxüne peixigü. Rü wüxichigü i pema rü ngēma naxünenä pexügü. ²⁸Rü ngēmacax ja Tupana rü norü duüxügü i jaxögüxtanüwa tüxü naxuneta ja nhuxre na norü puracüwa tüxü namugüxüçax. Rü tüxü naxuneta ja toguäx na nüxü tixuxüçax i norü ore. Rü tüxü naxuneta ja toguäx na duüxügüxü tangüexëexüçax i norü ore, rü toguäx na tanaxüxüçax i mexügü i taxügü i Tupanaäri poramaä üxü. Rü tüxü naxuneta ja toguäx na tanameëexëexüçax i iðaaweexü, rü toguäx na togüxü tarüngüxëegüxüçax, rü toguäx na jaxögüxtärü aëxgacügü na tixigüxüçax. Rü tüxü naxuneta ja toguäx na ngēma tüma tama nüxü tacuáxü i nagawa na tidexagüxüçax. ²⁹Rü tama guxäma rü

Tupana tüxü imugüxe tixigü, rü tama guxâma Tupanaärü orearü uruü tixigü. Rü tama guxâma norü orewa nguxéetaegüxe tixigü, rü tama guxâma nüxü tacuqx na tanaxüxü i mexügü i taxügü i Tupanaärü poramaä üxü. ³⁰Rü tama guxâma nüxü tacuqx na tanameëxéexü i duüxügü i idaaweexü. Rü tama guxâma nüxü tacuqx na nawatidexagüxü i wüxi i naga i tama nüxü tacuáxü. Rü tama guxâma nüxü tacuqx na tanangoxéexü na tacüchiga jadexaxü i ngëma duüxügü i tama nüxü nacuáxü i nagawa idexaxü. ³¹Rü naxcax pedax na Tupanaxütawa penajaxuxüçax i ngëma cuqx i rümemaëxü!

Jigü na ingechaügüxüchiga

Notürü i nhuxma rü tá pexü changúexéë i tacü nixi i guxüma i ngëma pemaä nüxü chixuxüärü jexera rümemaëxü.

13 ¹Rü woo ngëma chama tama nüxü chacuáxü i nagawa chidexagu, rü woo Tupanaärü orearü ngerüügü i dauxüçüäxgawa chidexagu, notürü wüxi i tacü i ägaxüürüümare chixega tama chamücxüü changechaügu. ²Rü woo nüxü chacuqxgu na meä duüxügumaä nüxü chixuxü i Tupanaärü ore, rü woo nüxü chacuqxgu i guxüma i tacü i exüguxü i Tupanachiga, rü woo chamaä nanguxügu na ngëma chorü ömaä chajaxígachixéexü ja maxpünegü, notürü taxuwama chame ega tama chamücxüü changechaügu. ³Rü woo ngëma duüxügü i ngearü díerüägxüxüü chajanuxgu i guxüma i tacü i choxü ngëxmaxü, rü woo Tupanaärü orecaq chaugü ichaxäxgu na üxüwa choxü

jagugüxüçax, rü taxuwama choxü name i ngëma ega tama chamücxüü changechaügu. ⁴Rü jíxema tûmamücxüü ngechaüxü, rü jaxna namaä taxinü, rü namaä tamecüma. Rü tama tixäüxächiwaxe, rü tama tügü ítarüta, rü tama tügü ticuqxüü. ⁵Rü jíxema tûmamücxüü ngechaüxü, rü tama taguxchigawaxe, rü tama tügüguxicatama tarüxinü, rü tama tanuxwaxe, rü tama nagu tarüxinüêcha ega texé chixexü tûmamaä üxgu. ⁶Rü tama namaä tataäë i chixexügü, notürü namaä tataäë i ngëma ore i aixcuma ixixü. ⁷Rü jíxema aixcuma tûmamücxüü ngechaüxü, rü jaxna namaä taxinü, rü guxüguma nüxü tajaxö, rü guxüguma mexüguma nüxü tarüxinü, rü taguma nachi taxai woo tacü tûmamaä naxüxgu i tûmamüç. ⁸Rü ngëma jigü na ingechaüxü rü tagutáma inajacuqx. Notürü ngëma na nüxü ixuxü i Tupanaärü ore rü wüxi i ngunexügu tâ inajacuqx. Rü ngëma tama nüxü icuáxü i nagawa na idexaxü, rü tá ta inajacuqx. Rü ngëma nhuxma nüxü icuáxü rü wüxi i ngunexügu rü marü taxuwatáma tüxü name. ⁹Erü ngëma törü cuqx i nhuxma tüxü ngëxmaxü, rü Tupanapexewa rü naxíra. Rü ngëxgumarüü ta i ngëma norü orexü na ixuxü, rü wüxi i íramarexütama nixi. ¹⁰Rü guxüma i ngëma rü tá inajarüxo i ngëxguma Tupanapexewa ingugügu rü nüma guxüüma tüxü nacuqxëegu. ¹¹Jexguma chabuxgu ga chamax, rü wüxi ga buxürtüü chidexa, rü buxü nagu rüxinüxüü charüxinü, rü tama meä chauäexü chacuqx. Notürü jexguma marü chajaxgu, rü nüxü charüxo ga

guxūma ga jema chorü bucūma. ¹²Rü ngēma nhuxma nüxū idauxū i Tupanachiga, rü nhama wüxi ja worua ja üxachametüxewa jigü idauxürü nixī na taxcax naxēxū. Notürü jixcūra rü tá aixcuma meā nüxūxuchi tadau ja Tupana. Rü nhuxma rü íraruwatama nüxū chacuqx i Tupanachiga. Notürü wüxi i ngunexügu rü tá meā nüxū chacuqx i guxūma i nachiga, ngēma na Tupana meāma choxū cuáxürü. ¹³Rü nhuxma rü nangēxma i tamaexpüx i nacumagü i guxūgucax ixixū. Rü ngēma nixī:

- 1 Rü Tupanaäxū tajaxögü
 - 2 Rü nüxū ítananguxēe na nataeguxū ja Cristu
 - 3 Rü nüxū tacuqx na tamücüxū ingechaűxū.
- Notürü ngēma tamaexpüxtanüwa rü ngēma guxūärü jexera ixixū, rü ngēma nixī na tamücüxū ingechaűxū.

Ngēma tama nüxū icuáxū i nagawa na idexaxűchiga

14 ¹Rü naxcax pedax na pemücügxü pengechaűxū! Rü ngēxgumarüü ta name nixī i naxcax ípeca na Tupana pexna naxăxüçax i ngēma togü i nacumagü i Naäe i Üünexüwa ne ixü. ²Rü ngēma nacüma i jexeraäcü naxcax ípecaxü nixī na meāma nüxū peixuxū i norü ore! ³Jíxema duűxē ja tama nüxū tacuáxū i nagawa idexaxe, rü Tupanamaä nixī i tidexaxü rü tama i duűxügumaä, erü taxúema nüxū tacuax na nhuxü nhaxűchiga jiixū. Rü Tupanaäe i Üünexü nixī i tüxü idexaxěexü, notürü ngēma ore i nüxū tixuxū rü exüguxū

nixī. ⁴Notürü jíxema nüxū ixuge i Tupanaärü ore rü ngēmaäcü nüxū tarüngüxēe i duűxügü na jexeraäcü meā jaxögüäxüçax rü nüxū nangúchaűxüçax i ngēma ore rü naporaexüçax i ngēxguma guxchaxü nüxū üpetügu. ⁵Rü jíxema duűxē ja tama nüxū tacuáxū i nagawa idexaxe, rü tūmacqxtama nixī i ngēma, na jexeraäcü meā Tupanaäxū tajaxöhxüçax. Notürü jíxema nüxū ixuge i Tupanaärü ore, rü nüxū tixu na jexeraäcü Tupanaäxū jaxögüäxüçax i guxūma i jaxögüxü. ⁶Chama chierü chanaxwaxe na guxāma i pema rü ngēma tama nüxū pecuáxū i nagawa na peidexagüxü. Notürü jexeraäcü chanaxwaxe na duűxügumaä nüxū peixuxū i Tupanaärü ore. Erü ngēma to i nagawa na peidexagüxüärü jexera narümemaä na togümaä nüxū peixuxū i Tupanaärü ore. Notürü ngēma to i nagawa na idexaxü, rü name ega ngēma jaxögüxümaä nüxū ixugu na tacularü jíixü i ngēma dexa, na nümagü rü ta jexeraäcü meā Tupanaäxū jaxögüäxüçax. ⁷Rü ngēmacax, Pa Chaueneęgxü, rü ngēxguma chi pexütawa chaxüxgu, rü chi to i nagawa chidexagu, ⁸Rü tacüwa chi pexü namexü i ngēma? Notürü ngēxguma chi pemaä nüxū chixuxgu i ngēma Tupana tükü nüxū cuaxěexü, rü exna ngēma chamatama nüxū chacuáxū na aixcuma jiixū, rü exna ngēma exüguxü i nhuxma Tupana tükü nüxū cuaxěexü, rü exna tacü rü to i nguxěetae i Tupanachiga, rü ngēma waxi nixī i pexü mexü. ⁹Rü dütçax i ngēma paxetaruü i woweru rü exna arpa! Rü ngēxguma tau chima texé meā napaüxgu, rü tau chima nüxū

tacuax na ḫacügu tanapaxüū. ⁸Rü ngēma churaragü, rü ngēxguma norü uwanigümaā nügü nadaixchaügu, *¿*rü nhuxäcü tá nügü namexéē na nügü nađaixüçax ega tama meä nangólagu ja jima corneta ja daixcax nagu jacuexüne? ⁹Rü ngēxgumarüü ta pemaä nangupetü. Rü ngēxguma chi perü conümaä nüxü peixuxgu i dexa i taxúema nüxü cuáxü, *¿*rü nhuxäcü tá nüxü tacuax na nhuxü nhaxüchiga jiixü i ngēma nüxü peixuxü? Rü nhama ngürüanewa peidexagüxürüü tá peixigü. ¹⁰Rü aixcuma nixi i namuxü i nagagü i nhama i naännewa. Rü guxüma i ngēma nagagü rü name naxcax i ngēma duüxüggü i nawä idexagüxü. ¹¹Notürü ngēxguma chi tama nüxü chacuaxgu i ngēma naga i to i duüxü chamaä nawä idexaxü, rü ngēma duüxüçax rü nhama to i nachiüänecüäxrüü chixi, rü chauxcax rü nhama to i nachiüänecüäx i duüxürrüü nixi i númax. ¹²Chama nüxü chacuax rü pema rü pexü nangúchaü na pexü nangëxmaxü i ngēma nacümagü i Tupanaä i Üünexü tüxna äxü. Notürü name nixi i naxcax pedau na guxüärü jexera pexna naxääxü i ngēma nacümagü i namaä nüxü perüngüxéexü i guxüma i jaxögüxü na jexeraäcü meä Tupanaäxü jaxögüäxüçax. ¹³Rü ngëmacax jíxema duüxé ja taxúema nüxü cuáxü i nagawa idexaxe, rü name nixi i Tupanana naxcax taca na tüxna naxääxüçax i cuax na togümaä nüxü tixuxüçax na nhuxü nhaxüchiga jiixü i ngēma nüxü tixuxü. ¹⁴Rü ngēxguma chi taxúema nüxü cuáxü i nagawa chajumuxëgu, rü chauäe nixi i ngēma jumüxéxü. Notürü chamatama rü

taxuüma chacuax na ḫacüchiga jiixü i ngēma. ¹⁵¿Rü taci tá chaxü i nhuxmax? Rü marü name nixi ega taxúema nüxü cuáxü i nagawa chajumuxëgu, notürü chanaxwaxe i guxäma nüxü cuáxü i nagawa rü ta chajumuxë. Rü marü name nixi ega taxúema nüxü cuáxü i nagawa chawijaegu, notürü chanaxwaxe i guxäma nüxü cuáxü i nagawa rü ta chawijae. ¹⁶Erü ngēxguma chi taxúema nüxü cuáxü i nagawa Tupanaxü cuicuaxüügu, rü jíxema duüxégü ja ngēma irüxñüexë, rü taxucürüwa cumaä wüxigu Tupanaxü ticuaxüüggü, erü tama nüxü tacuax na nhuxü nhaxüchiga jiixü i ngēma nüxü cuixuxü. ¹⁷Rü woo ngēma curü jumuxë rü namexéchixgu, notürü jíxema duüxégü ja ngēma irüxñüexë rü taxuüma i mexü nawä tajaxu ega to i nagawa cuidexagu. ¹⁸Tupanana moxë chaxä, erü perü jexera taxúema nüxü cuáxü i nagawa chidexa. ¹⁹Notürü woo muxüma i ore i taxúema nüxü cuáxü i nagawa na chidexaxü, notürü ngēma jaxögüxüärü ngutaquelegüwa rü chauxcax rü narümemäe chi nixi ega woo noxre i ore i meäma nüxü icuáxüwa namaä nüxü chixuxgu i Tupanaäru ore na ngëmaäcü ngëmamaä meä chanangüexéexüçax. ²⁰Pa Chaueneëgxü, tama name nixi i buxügürüü peixigü i ngēma nagu perüxñüexüwa. Rü name nixi i wüxi i buxü i ngexwacax íraxürrüü tama chixexü pexü, notürü ngēma nagu perüxñüexüwa rü penaxwaxe i duüxü i marü jaxürrüü nagu perüxñü. ²¹Tupanaäru ore ga nuxcumaxüü ga norü orearü uruü ümatüxü rü nhanagürrü:

“Rü nuā tá chanamugü i to i nachiūānecǖx i duūxügü na to i nagawa jadexagüxüçax namaā i nhaā Judéugü i tama jaxōgüxü. Notürü woo ngēmaācü chanaxügxu, rü tāxüxtáma chauga naxñüe i ngēma Judéugü i tama irüxñüeuchaüxü”, nhanagürü ga Tupana. ²²Rü ngēmacax ngēma na taxúema nüxü cuáxü i nagawa idexaxü, rü wüxi i cuaxruü nixi naxçax i ngēma duūxügü i tama irüxñüeuchaüxü. Rü tama duūxügü i marü jaxōgüxüçax nixi i ngēma. Notürü ngēma Tupanaärü orexü na ixuxü, rü duūxügü i marü jaxōgüxüçax nixi na jexeraäcü meā Tupanaäxü jaxōgüäxüçax. Rü tama duūxügü i tama irüxñüeuchaüxüçax nixi i ngēma. ²³Rü ngēxguma chi pema i jaxōgüxe pengutaquexegügu, rü guxä chima to i nagawa peidexagügu, ?rü nhuxü nhaxü tá ega petanügu naxücxug i wüxi i duūxü i ngēma ijärüxñüxü rü exna wüxi i duūxü i taüta jaxöxü? ?Taux exna i nagu tá naxñüxü na pexäüäegüxü i pemax? ²⁴Notürü ngēxguma chi guxäma i pema nüxü peixuxgu i Tupanaärü ore, rü chi petanügu naxücxug i wüxi i duūxü i tama jaxöxü rü exna wüxi i duūxü i ngēma ijärüxñüxü, rü tá nüxü naxñü i ngēma Tupanaärü ore i nüxü peixuxü. Rü ngēmaäcü tá nüxü nacuqx na núma rü wüxi i pecaduåxü na jiixü. Rü nügugu tátama ínarüxñü i ngēxguma nüxü naxñügu i ngēma nüxü peixugüexü. ²⁵Rü ngēma chixexü i nüxücatama nüxü nacuåxü rü tá naxçax

ínicuqx. Rü núma rü ngēxma tá nacaxápüxü, rü tá Tupanaxü nicuqxü. Rü tá nüxü nixu na aixcuma Tupana petanüwa nangëxmaxü.

Guxüma i tacü i ngutaquexewa pexüxü, rü name nixi i meä peäeta ipexüäcüma penaxü

²⁶Düçax, Pa Chaueneëgxü, nhuxma tá pemaä nüxü chixu na nhuxäcü tá penaxüxü ega ngëxguma pengutaquexegügu. Rü nhuxre i pema rü marü name na Tupanaärü wijaegu pewijaegüxü, rü toteg rü tangüxëetaegüxü, rü toteg rü nüxü tixuxü i ngēma ore i Tupana tüxü nüxü cuaxëexü, rü toteg rü nawa tidexagüxü i naga i tama nüxü tacuqxgüxü, rü toteg rü tanangoxëegüxü i ngēma dexa i to i nagawa nüxü jaxugüxü. Notürü guxüma i ngēma rü tanaxwaxe i jaxögüxüäärü ngüxëecax na jiixü, na jexeraäcü jaxögüäxüçax rü meä Tupanacax namaxëüçax. ²⁷Rü ngēxguma to i naga i pema tama nüxü pecuåxüwa peidexagügu, rü name nixi i taxre rü exna tamaäxpüxicatama tidexagü. Rü tanaxwaxe i wüxiexira tidexa i noxri rü jixcama ja toteg. Rü ngēxguma chi texé to i nagawa idexagu, rü name nixi na tangëxmaxü ja wüxie ja nüxü ixuchigüxe na tacüchiga jiixü i ngēma ore i to i nagawa nüxü jaxuxü. ²⁸Notürü ngēxguma chi tatauxgu na texé nüxü ixuchigüxü na tacüchiga jiixü i ngēma ore i to i nagawa nüxü jaxuxü, rü narümemaä nixi na noxtacüma tama to i nagawa peidexagü i perü ngutaquexewa. Rü narümemaä i wüxichigü tükica Tupanamaäxïcatama

bexma tidexagü. ²⁹Rü ngēxgumarüū ta ngēxguma pengataquexegügu, rü name nixī i taxre rü exna tamaēxpīxicatama nüxū tixu i Tupanaārū ore. Rü ngēma togü i ngataquexetanüxū rü name nixī na meā nangugüyäxū i ngēma ore. ³⁰Notürü ngēxguma chi ijadexajane i wüxi i duūxū, rü Tupana tūmamaā idexagu ja tote ja ngēma rütote, rü name nixī na ijanachianexū i ngēma nüxira idexaxū na tidexaxūcax ja jíxema duūxē ja Tupana tūmamaā idexaxe. ³¹Rü ngēmaācū guxāma i pema na Tupana pemaā idexaxū, rü name nixī i wüxichigü ípenanguxēe na pewa nanguxū na peidexagüxū i Tupanaārū ore. Rü ngēmaācū i ngēma togü i ngataquexetanüxügü rü tá Tupanachiga meā nangüe rü tá nataāegü. ³²Rü ngēmaācū tanaxwāxe i meāma tūmaāēmaā itacuqx ja wüxichigü ja jíxema Tupanaārū orexū ixuge. ³³⁻³⁴Erü perü ngataquexegüwa rü Tupana nanaxwāxe na meā penaxüxū i guxūma, rü tama nanaxwāxe na ngēma pexāūgatanüxū rü pegü ípetüexēxū. Rü guxūma i togü i jaxögüxūārū ngataquexegüwa rü marü nüxū najapue na tama jadexagüxū i ngexügü. Rü name nixī i pema rü ta ngēmaācū penaxü, erü nachuxu na jadexagüxū i ngexügü i ngataquexegüwa. Rü name nixī na jatügiga naxñüexū i ngexügü, ngēma Tupanaārū ore tükü muxürü. ³⁵Rü ngēxguma chi tacüxū nacuáxchaägu i wüxi i ngexü, rü name nixī i nachiūwatama natena naca i nachiga i ngēma. Erü wüxi i ãne nixī ega ngataquexewa jadexagu i wüxi i ngexü. ³⁶Pa Corítiucūāxgüx, name nixī

na nüxna pecuaxāchiexū na tama pewaxira ne naxñüxū i Tupanaārū ore. Rü tama pexicatama nixī i penajauxgüxū i ngēma. ³⁷Rü ngēxguma chi texé tügügu rüxñügu na Tupanaārū orearü uruü tiixü rü exna tügügu tarüxñügu na Tupanaāe i Üünexü tükna naxñüxū i tacü rü cuqx, rü name nixī i nüxna tacuqxāchi na törü Coriarü ore jíixü i nhaā ore i pexcax chaxümatüxü. ³⁸Notürü ngēxguma chi texé tama nüxū cuáxchaägu i ngēma pemaā nüxū chixuxū, rü name nixī i tama tükü pecuáxchaägu. ³⁹!Rü ngēmacax, Pa Chaueneëgxü, rü Tupanana naxcax peca i cuqx na meāma nüxū peixuxücx i norü ore! !Rü tama penachuxu na to i nagawa jadexagüxū i duūxügü! ⁴⁰Rü perü ngataquexegüwa, rü name nixī na meā penaxüxū i guxūma. Rü tama name i ngēma pexāūgatanü rü pegü ípetüexēe.

Cristu na juwa írüdaxüchiga

15 ¹Rü nhuxmax, Pa Chaueneëgxü, rü chanaxwāxe i nüxna pecuqxāchie i ngēma Tupanaārū ore i tükü maxëxēxū ga pemaā nüxū chixuxū. Rü jematama ore nixī ga pema pejauxgüxū. Rü nhuxma rü ngēmatama oregagu nixī i meā pejaxögüxū. ²Rü ngēma oregagu nixī i pexü nangëxmaxü i maxü i taguma gíxü, ega aixcuma guxüguma pejaxögüamagu. Notürü ngēxguma tama guxüguma pejaxögügu, rü notücaxmamare nixī i ngēma perü ò. ³Rü noxri pexü changúexēe ga jema nguxëetae ga chamatama togü ga chamücügüxütawa chajaxuxū. Rü pexü changúexēe na Cristu rü törü pecaducax

najuxū, ngēma Tupanaärü ore i ümatüxüwa nüxū ixuxürü. ⁴Rü jexgumarüü ta pexü changúexēe na nhuxäcü inataxgüäxü, rü nhuxäcü norü tamaëxpüx ga ngunexüga rü wena na namaxüxü, ngēma Tupanaärü ore i ümatüxü nüxū ixuxürü. ⁵Rü jexgumarüü ta pexü changúexēe ga nhuxäcü Pedrucax na nangóxü ga Cristu, rü nhuxäcü jixcüra rü norü ngúexügü ga jamugüxüçax na nangóxü. ⁶Rü jemawena ga Cristu rü noxtacüma 500 arü jexera ga jaxögüxüçax nangox. Rü muxüma i ngēma duüxügü rü nhuxma rü ta namaxē, notürü nümaxü rü marü najue. ⁷Rü jemawena rü Tiagucax nangox, rü jixcama guxüma ga jema togü ga ngúexügü ga jamugüxüçax nangox. ⁸Rü düxwa chawa inajacuax ga chauxcax rü ta na nangóxü, woo ngürüächimare nixi ga jema, ngēxgumartüü i wüxi i buxü i tautama norü ngunexüwa nangujane buxürü. ⁹Rü chama rü guxüma i ngēma togü i Tupana imugüxüüwa chaxü. Rü tau chima name na Tupana imuxümaä choxü naxugüxü i duüxügü, jerü nawe chingëchigü ga Tupanaärü duüxügü rü poraäcü chixexü namaä chaxü. ¹⁰Notürü ga Tupana rü chamaä namecüma, rü ngēmacax i nhuxma rü choxü pedau na tacü chiixü rü nhuxäcü na chiixü. Rü jema chamaä na namecümaxü rü tama notüçaxma nixi. Jerü chama rü guxü ga togü ga jamugüxüärü jexera chanaxü ga Tupanaärü puracü. Notürü tama chamatama nixi ga chanaxüxü ga jema puracü, notürü Tupana ga chamaä mecümäcü rü chamaä puracüci nixi ga naxüci ga jema puracü na nüxü

chixuxüçax ga norü ore. ¹¹Notürü i nhuxma rü nüétama nixi ega woo chama chixigu rü exna togü jixigu ga pemaä nüxü ixuxü ga jema ore. Jerü jema ore ga pemaä nüxü tixuxü, rü Tupanaärü ore i tüxü maxëxëexü nixi, rü jema nixi ga peixögüxü.

Nhuxäcü wena tá namaxë i duüxügü i juexü

¹²Marü pemaä nüxü tixu na Cristu rü juwa ínadxü. ¿Rü tüxcüü nhuxre i pema rü nhaperügü:

“Juexü rü tagutáma wena namaxë”, nhaperügü? ¹³Rü ngēxguma chi ngēma juexü rü tagu chima wena namaxëgu rü ga Cristu rü chi ta tau chima wena namaxü. ¹⁴Rü jexguma chi Cristu tama wena maxügu, rü ngēma ore i nüxü tixuxü i nachiga rü taxuwa chima name, rü notüçaxmamare chi nixi i perü ò. ¹⁵Rü ngēxguma chi ngēmaäcü jixigu, rü toma rü Tupanaärü orearü uruügü i dorataqaxgüxü chi tixigu. Erü nüxü tixu na Tupana Cristuxü wena maxëexü. Rü ngēxguma chi tama aixcuma jixigu na wena namaxëxü i juexü, rü chi wüxi i doramare nixi na Tupana Cristuxü wena maxëexü. ¹⁶Rü ngēxguma chi ngēma juexü rü tagu chima wena namaxëgu, rü ga Cristu rü chi ta tau chima wena namaxü. ¹⁷Rü jexguma chi Cristu tama wena maxügu, rü notüçaxmamare chi nixi i pejaxögüxü, rü chi nhuxma rü ta perü pecadugagu ipejarütauxe. ¹⁸Rü chi ngēmaäcü jixigu rü ngēma duüxügü i Cristuxü jaxögüxü i marü juexü, rü chi ta tau chima nüxü nangëxma i maxü i taguma

gúxü. ¹⁹Rü ngēxguma chi nhama i maxūcaxicatama jixigu na Cristuaxü jaxōgütü, rü chi guxü i togü i duüxügürü jexera tangechaütümüügü. ²⁰Notürü aixcumaxüchi nixi ga Cristu ga juwa na ínadxü. Rü natanüwa i guxüma i ngëma juexü i jixcüra tá írudagüxü, rü Cristu nixi ga namaä inaxügütü na ínadxü, jerü nüma nixi ga nüxira wena namaxüxü. ²¹Rü jexgumarüü wüxi ga jatügagu na najuexü ga duüxügü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi na wüxi i jatügagu wena namaxëxü i ngëma marü juexü. ²²Rü ngëxgumarüü Adáügagu guxäma na juexü, rü ngëxgumarüü tá ta nixi na Cristugagu namaxëxü i guxüma i duüxügü i nüxü jaxogütü. ²³Notürü wüxichigü tá tümawa nangu na wena tamaxüxü. Rü Cristu nixi ga nüxira maxücü. Rü ngëxguma wena núma naxüxgu i nümax, rü ngëxguma tá nixi i wena namaxëxü i ngëma duüxügü i noxrü ixigütü. ²⁴Rü ngëmawena tá nixi i nagüxü i naäne. Rü ngëxguma tá nixi ja Cristu i nüxü naporamaëxü i guxüma i norü uwanügü. Rü ngëxguma tá nixi i Nanatü ja Tupanana naxäähü i guxüma na núma namaä inacuáxüçqx. ²⁵Erü nüma ja Cristu rü ãëxgacü tá nixi nhuxmatáta nüxü naporamaë i guxüma i norü uwanügü. ²⁶Rü ngëma nawä ijacuáxü i norü uwanü i tá nüxü naporamaëxü, rü ju nixi. ²⁷Jerü Tupana rü marü Cristumexëwa nanajexmagüxëe ga guxüma. Notürü woo Tupanaärü ore nüxü ixuxgu na Cristumexëwa nangëxmagüxü i guxüma, notürü nümatama ja Tupana rü tama Cristumexëwa nangëxma. Jerü

nüma ga Tupana nixi ga Cristumexëwa najexmagüxëeäxü ga guxüma. ²⁸Rü ngëxguma guxüma Cristumexëwa ngëxmagügu, rü nhuxmachi nümatama ja Cristu ja Tupana Nane rü tá Nanatümexëwa nügü nangëxmaxëe. Jerü nüma ga Tupana nixi ga noxri Cristumexëwa najexmagüxëeäxü ga guxüma. Rü ngëmaäcü ja Tupana rü guxüärü ãëxgacü tá nixi. ²⁹Rü nangëxma i nhuxre i duüxügü i petanüwa i Tupanaëgagu juexüchicüü íbaiüxü. ¿Rü tüxcüü ngëma naxügü? Rü ngëxguma chi tama wena namaxëgu i duüxügü i juexü, ¿rü tüxcüü ngëma juexüchicüü ínabaiü? ³⁰¿Rü tüxcüü i toma rü guxüguma ãüçümaxüwa tangëxmagü? ³¹Pemaä nüxü chixu, Pa Chaueneegü, rü guxü i ngunexügu rü ãüçümaxüwa changëxma, rü tama nüxü chacuqx i tacü rü ngunexügu Tupanaärü oregagu tá na chajuxü. Rü ngëma rü aixcumaxüchi nixi, ngëxgumarüü na aixcuma jiíxü na choxü nangëxmaxü i wüxi i taäe i taxü i nhuxma na törü Cori ja Ngechuchu ja Cristuaxü pejaxögütü. ³²Chama rü nuä Epéchiwa rü Tupanaärü orechigagu chorü uwanümaä poraäcü togü tachoxügagü. Rü nhama naëxü i idüraexümaä togü taðaixürüü tixigü. ¿Notürü tacüwa choxü namexü ga jema ega chorü maxü i nhama i nañewa choxü ngëxmaxüçaxicatama jixigu? Rü ngëxguma chi aixcuma jixigu na tama wena namaxëxü i juexü, rü marü name i nhatarügütü:

“¡Ngixä tachibüe rü taxaxegü, erü paxa tá tajuel!” nhatarügütü. ³³¡Notürü tãüxütmána nawe perüxi i ngëma

duūxügü i ngēmaācü chixri idexagüxü! Erü aixcuma nixi i ngēma ore i nhaxü:
 “Rü texé ja chixexü i duūxümaā
 āmucüxe, rü tükü inajanaxoxeē i
 tūmacumagü i mexü”, nhaxü. ³⁴Rü
 name nixi i meā pegüāegü perüxinüe rü
 nüxü perüxoe i ngēma perü chixexügü.
 Rü wüxi i perü āne nixi na pemaā nüxü
 chixuxü rü nhuxre i pema rü tama
 aixcuma Cristuarü duūxügü peixigüxü
 rü tama aixcuma Tupanaxü
 pecuaxgüxü.

Nhuxäcü wena namaxē i juexügü

³⁵Notürü bexmana wüxic e tá pexna
 taca rü nhatarügü pexü:
 “Nhuxäcü tá wena namaxexü i
 juexü? ¿Rü nanhuxraüxü i naxünemaā
 tá ínadagüxü?” nhatarügü pexü. ³⁶Rü
 pemaā nüxü chixu rü wüxi i ngēāexü
 nixi na ngēmaācü pexna taçaxü. Erü
 ngēguma wüxi ja nanetüchire itoxgu,
 rü jima nanetüchire rü naju na
 naxüxüçax i ngēma nanetü. ³⁷Rü ngēma
 waixümügu itoxü, rü wüxi ja triguchire
 rü exna çacü rü to i nanetüchire nixi. Rü
 tama nane i rüxüxü nixi i itoxü. ³⁸Rü
 ngēguma marü ipenatoxguwena, rü
 Tupana nanaxüxëe ja jima naxchire na
 nüma nanaxwaxexüäcüma jiixüçax i
 ngēma nanetü. ³⁹Rü tama guxü i
 naxünegü rü nawüxicu. Rü duüxexüne
 rü nanatoraxü, rü naëxügüxüne rü to
 nixi, rü werigüxüne rü to nixi, rü
 choxningüxüne rü to nixi. ⁴⁰Rü
 ngēgumarüü ta nangēxma i naxünegü i
 dauxüguxü i naänecüäx, rü nangēxma i
 naxünegü i nhama i naänecüäx. Rü
 ngēma dauxüguxü i naänecüäx i
 naxünegü rü nüxü nangēxma i

noxrütama mexü, rü ngēma nhama i
 naänecüäx i naxünegü rü ta nüxü
 nangēxma i noxrütama mexü. Notürü
 tama nawüxicu i ngēma norü mewa.
⁴¹Rü üäxcüärü jauracüü rü to nixi, rü
 tawemacüärü jauracüü rü to nixi. Rü
 woramacurigüärü jauracüü rü to nixi.
 Rü nügütanüwatama ja woramacurigü,
 rü tama nawüxicu i norü jauracüü. ⁴²Rü
 ngēgumarüü tá ta naxüpetü namaā i
 naxünegü i ngēma duüxügü i juexü. Erü
 ngēma naxüne i noxri nüxü ngēmaxü
 rü ijarüxojaxexü nixi. Notürü ngēma
 naxüne i tá nüxü ngēmaxü i ngēguma
 wena namaxegü, rü ngēma rü tagutáma
 inajarüxo. ⁴³Rü ngēma naxüne i juxü rü
 taxuwama name i ngēguma inataxgux.
 Notürü ngēguma wena namaxügu rü tá
 namexëchi. Rü ngēma naxüne i nhuxma
 turaxü rü ngēguma wena namaxügu rü
 tá napora. ⁴⁴Rü itanatäx i ngēma
 naxüne i nhama i naänecüäx ixixü.
 Notürü ngēguma ínadxagu, rü
 dauxüçüäx i naxüne tá nixi. Rü nhuxma
 na nangēxmaxü i naxüne i nhama i
 naänecüäx rü ngēmawa nüxü tacuax na
 nangēxmaxü ta i naxüne i dauxüçüäx.
⁴⁵Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü
 nhanagüri:

“Guma nüxiraücü ga jatü ga Adáü
 rü nüxü najexma ga nhama ga
 naänecüäx ga naxüne ga
 paxaächi maxüxü”,
 nhanagüri. Notürü ja Cristu rü
 dauxüçüäx nixi. Rü nüma nixi i tükna
 naxäähü i maxü i taguma gúxü. ⁴⁶Noxri
 rü tükü nangēxma i nhama i naänecüäx
 i taxüne. Notürü jixcama rü Tupana tá
 tükna nanaxä i to i taxüne i dauxüçüäx
 ixixü. ⁴⁷Guma nüxiraücü ga jatü ga

waixümüwa ücü, rü nhama ga naänecüäx nixi. Notürü törü Cori ja Cristu rü dauxüguxü i naänecüäx nixi.

⁴⁸Rü ngëma taxünegü i nhama i naänewa tükü ngëxmaxü, rü guma Adáüxüne ga waixümüwa üçürüü nixigü. Notürü ngëma naxünegü i dauxüwa nüxü ngëxmaxü i duüxügü, rü Cristuxünerüü nixigü. ⁴⁹Rü nhgexgumarüü na Adáü ga waixümüwa üçürüü na jiixü i taxüne, rü ngëxgumarüü tá ta Cristu ja dauxüwa ngëxmacürüü nixi i taxüne i jixcura. ⁵⁰Rü dütçax, Pa Chaueneëgxü, pemaä nüxü chixu rü nhaä taxüne i namachinaxçax rü naxchinaxänaxçax, rü taxucürüwa Tupana äëgxacü ijiiñxüwa nangu. Erü ngëma ijärüoxü, rü taxucürüwama Tupanaxütawa i ngextá taxuüma ijärüoxüwa nixüci. ⁵¹Notürü chanaxwaxe na nüxü pecuáxü i wüxi i ore i exüguxü ga noxri Tupanaxicatama nüxü cuáxü. Rü dütçax, täüxütáma guxä tajue, notürü guxäxüne rü tá naxüchicüü. ⁵²Rü ngürüüächimare wüxi i peäxëtgü tá nixi i ngëma na naxüchicüü i taxüne i ngëxguma naäneärü guxgux naxägagu ja corneta. Rü tá naxäga ja jima corneta, rü ngëxguma i ngëma duüxügü i juexü rü tá ínarüdagü na tagutáma wena najuexüçax. Rü jixema na imaxëxü rü tá naxüchicüü i taxüne. ⁵³Erü ngëma taxüne i juxwaxexü rü woetama tama taixü rü tá naxüchicüü. Rü wüxi i ngexwacaxüü i naxüne i aixcuma taixü rü tagutáma juxü tá nixi. ⁵⁴Rü ngëxguma ngëmaäcü naxüchicüügi i taxüne i juxwaxexü, rü tükü nangëxmagu i taxüne i ngexwacaxüü i

taguma juxü, rü ngëxguma tá nixi i janguxü i Tupanaäru ore i ümatüxü i nhaxü:

“Marü inajarüxo na najueü i duüixügü. Rü Tupana rü marü juxü narüjexera. ⁵⁵Rü dütçax, Pa Jux, ¿ngëxü i curü pora i namaä toxü curüjexeraxü? ¿Rü ngëxü i ngëma cuxne i namaä toxü cuðaixü?”

nhanagüü i ngëma Tupanaäru ore.

⁵⁶Rü ngëma naxne i ju, rü pecadu nixi. Erü ngëma pecadu nixi i naporaxëëxü i ngëma ju na tükü nadaiyüçax. Rü ngëma mugü ga Muïsé ümatüxü nixi i naporaxëëxü i pecadu, erü woo namexgu i ngëma mugü, notürü taxucürüwama texé aixcuma tajanguxëe. ⁵⁷Notürü name nixi i Tupanana moxë taxä jerü núma nanamu ga törü Cori ja Ngechuchu ja Cristu na ngëma juxü tükü naporamaëëxüçax.

⁵⁸Rü ngëmacçax, Pa Chaueneëgxü ja Pexü Changechaüguxex, rü name nixi i meä pejaxögüama rü taguma ipenatax i Tupanaäru ore. Rü name nixi i guxüguma meä penaxü i törü Coriarü puracü, erü pema nüxü pecuaxü rü ngëma puracü i nüxü pexüxü, rü tama notüçaxma nixi.

**Diëru ga nutaquëxecü naxcax ga
jema togü ga jaxögüxü**

16 ¹Rü nhuxma tá pemaä nüxü chixu i nachiga i ngëma diëru i penutaquëxexü na namaä nüxü perüngüxëëguxüçax i taeneëgxü i jaxögüxü i Judéaanewa ngëxmagüxü. Rü ngëma jaxögüxü i Gárataanewa ngëxmagüxü rü marü namaä nüxü chixu

na nhuxäcü tá ngïxü nanutaquexegüxü i ngëma diëru. Rü chanaxwaxe i ngëgxumarüü ta penaxü i pemax. ²Rü gùxcü i jüxüarü ngunexügu rü name nixi i wüxichigü i pema rü ngïxü ípexüxüchi i ngëma diëru i Tupanana ngïxü pexäcü. Rü ngëgxumarüü na nhuxre i diëru ngïxü pejaxuxü i perü puracüwa, rü name nixi i wüxichigü ngïxü ípexüxüchi i ngëma Tupanaärü ixicü. Rü ngïmaä tá penguxü na tama ngëguma ngëma changuxguama ngïxü na pedexüçax. ³Rü ngëguma petanüwa changuxgu, rü tá chanaxümatü i nhuxre i poperagü naxcax i taeneëgü i Jerucharéüwa ngëxmagüxü. Rü nhuxmachi ngëma poperamaä tá Jerucharéüwa chanamugü i ngëma duñxügü i pema nüxü pexunetaxü na ngëma ngïxü nangegüxüçax i ngëma diëru i taeneëgüçax ngïxü penataquexegücü. ⁴Rü ngëguma chi choxü natauxchagu na ngëma Jeruchareüwa chaxüxü, rü chama rü tá ta ngëma chaxü, rü nümagü rü tá wüxigu chamaä ngëma naxi.

**Pauru nagu narüxinü na
Corítiwu naxüxü**

⁵Chama rü Machedóniaänewa tá chaxüpetü na íchajadauxüçax i taeneëgü i ngëma ngëxmagüxü. Rü ngëmawena rü tá petanüwa changu na pexü íchajadauxüçax. ⁶Rü ngürüächi tá nhuxre i ngunexügü ngëxma petanügu charüxäüx, rü bexmana ngürüächi ngëma petanüwa tá chanangupetüxëe ja mucü. Rü ngëguma rü tá pexü natauxcha na choxü perüngüxëegüxü na ngëma íchaxüxchaüxüwa chaxüxüçax.

⁷Erü tama chanaxwaxe i paxaächimare pexü chadau. Notürü chanaxwaxe i poraäcüxüra petanügu charüxäüx ega nanaxwaxegu ja törü Cori. ⁸Notürü nuä Epéchiarü iänewa tá changëxma nhuxmatáta Pëtecóstearü ngunexüwa nangu. ⁹Erü nuä rü törü Cori poraäcü choxü nanatauxchaxëe na nüxü chapuracüxüçax rü nüxü jaxögüäxüçax i muxüma i duñxügü woo namu i ngëma tama naxwaxegüxü na nuä chapuracüxü. ¹⁰Rü ngëguma chi Timúteu petanüwa nguxgu, rü chanaxwaxe i meäma penajaxu na petanüwa nataäexüçax. Erü nüma rü ta chauxrüü törü Coriarü puracüwa napuracü. ¹¹Rü ngëmacax tama chanaxwaxe i texé petanüwa nüxü taxoe. Notürü chanaxwaxe i nüxü perüngüxëe na taäexüma nuä naxüxü na choxü íjadauxüçax. Erü poraäcü íchananguxëe na nuä nanguxüçax namaä i ngëma togü i taeneëgü. ¹²Rü ngëma taeneë i Aporu rü poraäcü nüxü chacaxü na petanüwa íjadauxüçax namaä i ngëma togü i taeneëgü. Notürü tama ngëma naxüxchaü i nhuxmax. Notürü ngëguma naxächicagu rü tá ngëma naxü.

**Pauru nüxü narümxoxë
ga jema jaxögüxü**

¹³;Rü pexuäegü na taxuüma i chixexügu pejixüçax! ;Rü meäma pejaxögüama woo tacü pexü üpetügi! Rü name nixi i peporaeara rü taxuüçaxma pemuuë. ¹⁴Rü guxüma i ngëma pexüxü, rü name nixi i pegü pengechaügüäcüma penaxü. ¹⁵Rü nhuxmax, Pa Chaueneëgü, pema

nüxǖ pecuax na Estéfanatanüxǖga
jiixǖ ga nüxira jaxögüxǖ ga
Acajaanewa. Rü meāma nüxǖ
pecuaxgǖ na nhuxäcü poraäcü
taeneëgǖ i jaxögüxǖna
nangǖxëegüxǖ. ¹⁶Rü chanaxwaxe i
naga pexinǖe i ngëma duüxǖgǖ i
Estéfanatanüxǖgürǖ i xigüxǖ. Rü
ngëgxumarǖ ta chanaxwaxe i naga
pexinǖe i guxǖma i ngëma duüxǖgǖ i
nhaä Tanatüärü puracüwa puracüexǖ
rü ngǖxëetaegüxǖ. ¹⁷⁻¹⁸Rü nhuxma na
taxucürüwama chauxütawa
pengëxmagüxǖ, rü wüxi ga chorü taäe
nixi na núma naxixǖ ga taeneëgǖ ga
Estéfana rü Fortunátu rü Acáicu. Rü
jema taeneëgǖ ga núma ixǖ rü pexǖ
nixuchigagǖ rü jemaäcü choxǖ
nataäexëegǖ ga jema pexǖ na
nataäexëegüxǖrǖ. Rü tanaxwaxe i
naga pexinǖe rü nüxǖ pengechaǖ i
ngëma duüxǖgǖ i ngëmagürǖ i xigüxǖ.
¹⁹Rü guxǖma i taeneëgǖ i jaxögüxǖ i
Áchiaaneärü ñanegüwa ngëxmagüxǖ,

rü moxë pexcax ngëma namugǖ. Rü
Aquiru rü Prichira rü guxǖma i ngëma
jaxögüxǖ i Aquirupatawa
ngutaquegęgxǖ, rü moxë pexcax
ngëma namugǖ naëgagu ja törü Cori.
²⁰Rü guxǖma i taeneëgǖ i núma
ngëxmagüxǖ rü moxë pexcax ngëma
namugǖ. Rü chanaxwaxe i wüxichigǖ i
pema rü pegü pengechaǖgüäcüma
pegü perümöxegǖ. ²¹Chama i Pauru rü
chaxmëxmaätama pexcax
chanaxümatü i nhaä chorü moxë. ²²Rü
ngëgxuma chi texé tama törü Cori ja
Ngechuchu ja Cristuxǖ ngechaügu, rü
Tupana tá tükü napocu. Rü paxa tá
ínangu ja törü Cori. ²³Rü chanaxwaxe
i törü Cori ja Ngechuchu ja Cristu
poraäcü pexǖ narüngǖxëe rü pemaä
inarüxäyx. ²⁴Rü guxäma i pema, rü
poraäcü pexǖ changechaǖäcüma pexǖ
charümöxë naëgagu ja törü Cori ja
Ngechuchu ja Cristu.

Rü nuäma pexna,

Pauru